

**“СТАТИСТИКИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ЕРӨНХИЙ ЗАГВАР”-ЫН ХЯЛБАРШУУЛСАН
ХУВИЛБАРЫН ГАРЫН АВЛАГА**

Улаанбаатар хот
2024 он

**“СТАТИСТИКИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ЕРӨНХИЙ ЗАГВАР”-ЫН ХЯЛБАРШУУЛСАН
ХУВИЛБАРЫН ГАРЫН АВЛАГА**

**Улаанбаатар хот
2024 он**

1. Нийтлэг үндэслэл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага (НҮБ)-ын Ерөнхий Ассемблейн 70/1 тоот шийдвэрт “Чанартай, хүртээмжтэй, шуурхай, бодитой, боломжит задаргаатай мэдээлэл нь хөгжлийг хэмжиж чадна. Мөн хөгжлийн гадна хэнийг ч орхигдуулахгүй байж чадна” гэж тусгасан ба албан ёсны статистикийн мэдээллийн чанарт итгэх хэрэглэгчдийн итгэл үнэмшлийг тогтмол баталгаажуулж байх талаар тэмдэглэсэн байдаг.

Энэхүү шийдвэрийн дагуу улс орнуудын статистикийн байгууллага нь албан ёсны статистикийн чанарын үндсэн зарчмуудыг мөрдлөг болгох, олон улсын стандартад нийцсэн чанарын удирдлагын тогтолцоог боловсронгуй болгох, түүнийг тасралтгүй сайжруулах чиглэлийг баримталдаг. Энэ хүрээнд статистикийн чанарын шалгуур үзүүлэлт нь статистикийн чанарын удирдлагын хэрэгжилтийг үнэлэх, хяналт тавих арга хэрэгслийн нэг болдог.

НҮБ-ын Хөгжлийн дансны санхүүжилтээр хэрэгжүүлсэн “Үндэсний статистикийн системийг бэхжүүлэх нь” төслийн хүрээнд СҮАЕЗ-ын хялбаршуулсан хувилбарын төслийг албан ёсны статистикийн мэдээнээс “барилгын статистикийн мэдээ”, түүвэр судалгаанаас “өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа”, захиргааны мэдээнээс “мөнгө, үнэт цаасны мэдээ”, шинээр байгуулахаар төлөвлөн аргачлалыг боловсруулан батлуулсан ХАА-н данс дээр туршиж, зөвлөхүүдэд хүргүүлэн, саналыг нь тусгаж, сайжруулсан. Хялбаршуулсан хувилбарын хавсралтаар СҮАЕЗ-ын чанарын шалгуур үзүүлэлтийг сайжруулан боловсруулсан.

2. СҮАЕЗ-ын хялбаршуулсан хувилбарыг боловсруулсан тухай

СҮАЕЗ-ын хялбаршуулсан хувилбар нь ҮСХ-ны даргын 2017 оны 12-р сарын 19-ны өдрийн А/205 дугаар тушаалаар баталсан “Статистикийн үйл ажиллагааны ерөнхий загварын дагуу салбаруудын үйл ажиллагааг загварчлах удирдамж”-ийг хялбаршуулан хураангуйлсан хувилбар юм. Хавсралт болох СҮАЕЗ-ын чанарын нийт 212 шалгуур үзүүлэлт нь НҮБ-ын Европын эдийн засгийн комиссын АЁС-ын шинэчлэлийн дээд түвшний ажлын хэсгээс боловсруулсан “СҮАЕЗ-ын чанарын шалгуур үзүүлэлтүүд” баримт бичигт үндэслэж боловсруулсан.

Мөн ҮСХ-ны даргын 2023 оны 1-р сарын 17-ны өдрийн А/19 дугаар тушаалаар баталсан “Статистикийн чанарын удирдлагын хүрээ, хэм хэмжээ” болон НҮБ-ын “Албан ёсны статистикийн чанарын баталгааны хүрээ”-тэй уялдуулсан болно.

СҮАЕЗ-ын хялбаршуулсан хувилбарыг боловсруулснаар 2017 оны СҮАЕЗ-ын дээрх баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангахад албан хаагчид очих ачааллыг бууруулж, тухайн үе шатад гүйцэтгэсэн үйл ажиллагаагаа сонголтлоос хялбараар тэмдэглэх боломжийг бүрдүүлсэн. Ингэснээр тухайн үе шатад гүйцэтгэх шаардлагатай үйл ажиллагааны чиглэлийг салбар хариуцсан албан хаагчдад олгох ач холбогдолтой юм. Мөн тухайн үе шатанд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны чанарыг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг хавсралтаар оруулсан нь СҮАЕЗ-ыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэхэд албан хаагчдад өөрийн үнэлгээний арга хэрэгсэл болгон ашиглах давуу талыг бий болгож байна.

СҮАЕЗ-ын хялбаршуулсан хувилбарыг албан ёсны өөр өөр мэдээллийн эх үүсвэр, урсгалтай салбаруудын төлөөлөл дээр туршсан нь бүх салбарууд өөрсдийн СҮАЕЗ-ыг боловсруулахад жишээ, чиглэл болоход дэмжлэг болох зорилготой юм. Мөн СҮАЕЗ-ын үе шатуудыг албан ёсны сарын мэдээ, судалгаа, захиргааны мэдээ, шинээр байгуулах мэдээ дээр ерөнхийлөн харуулах боломжийг бүрдүүлж байна.

3. Шалгуур үзүүлэлтийг боловсруулсан тухай

“СҮАЕЗ-ын чанарын шалгуур үзүүлэлтийн гарын авлага”-ын төслийг 2022 оны 6 сараас эхлэн боловсруулсан бөгөөд дээрх төслийн хэрэгжилтийн үеэр хялбаршуулсан хувилбартай чанарын шалгуур үзүүлэлтийг хамтад нь боловсруулж, сайжруулан хавсралтаар оруулах нь ач холбогдолтой гэсэн олон улсын зөвлөхүүдийн саналын дагуу чанарын шалгуур үзүүлэлтийн төслийг туршилтын 4 салбарын холбогдох салбарын албан хаагчдад танилцуулан туршиж, сайжруулж байна.

Чанарын шалгуур үзүүлэлт нь НҮБ-ын Европын эдийн засгийн комиссын “Орчин үеийн статистик” дээд хэмжээний бүлгийн боловсруулсан судалгаа болон захиргааны мэдээллийн эх үүсвэрээс статистикийн мэдээлэл эрхлэн гаргахад зориулан боловсруулсан СҮАЕЗ-ын чанарын багц үзүүлэлтэд үндэслэсэн. Түүнчлэн НҮБ-ын Статистикийн чанарыг баталгаажуулах үндэсний хүрээ (NQAF)-ны хэмжээст үндэслэн СҮАЕЗ-ын үе шат бүрд чанарын хэмжээс болон чанарын шалгуур үзүүлэлт гэж оруулан уялдуулсан.

СҮАЕЗ-ын нийт 8 үндсэн үе шат, 44 дэд үе шатын 212 тоон болон чанарын шалгуур үзүүлэлтээс бүрдсэн ба албан ёсны статистикийн салбар, мэдээ, эх үүсвэрээс шалтгаалан шалгуур үзүүлэлтээс тухайн түвшинд гарах боломжтойгоор нь үйл ажиллагаагаа үнэлэхэд ашиглана. Хялбаршуулсан хувилбарын төслийн явцыг 2023 оны 10 дугаар сарын 19-нд Даргын зөвлөлийн хурлаар танилцуулсан бөгөөд түүнээс хойш дараах сайжруулалтыг хийсэн. Үүнд:

- Төслийн хэрэгжилтийн хүрээнд олон улсын зөвлөх болон НҮБ-ын АНДЭЗНК-ийн бүсийн зохицуулагчтай дахин төслийг хэлэлцэж, цахимжуулах чиглэлд ажлын даалгаврыг бэлтгэсэн,
- Шалгуур үзүүлэлтүүдийн орчуулга болон үндэсний түвшинд хэрэгжүүлэхэд тохиромжтой байдлыг нягтлан, сайжруулсан,
- НҮБ-ын төслийн хаалтын бүсийн семинарын үеэр хялбаршуулсан хувилбарын төслийг танилцуулж, бусад улс орнуудтай санал солилцсон.

4. Цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

- Албан ёсны статистикийн чанарын удирдлагыг боловсронгуй болгох чиглэлээр ҮСХ-нд хэрэгжүүлж байгаа болон хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа арга хэмжээтэй уялдуулах, үнэлгээний арга хэрэгсэл болгон ашиглаж турших;
- Баримтжуулалтыг хийх цахим сан үүсгэх боломжийг судлах, хялбаршуулсан хувилбарыг цахимжуулах;
- Албан хаагчдад шинээр боловсруулсан баримт бичгийн талаар танилцуулга, сургалтыг хийх;
- Цаашид чанарын удирдлагыг системийг боловсронгуй болгох чиглэлээр хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаатай:
  - КОСТАТ-ын ХАЁТ-ын хүрээнд хэрэгжүүлэх чанарын удирдлагын системийг боловсронгуй болгох бүрэлдэхүүний үйл ажиллагаатай уялдуулах.

5. Статистикийн үйл ажиллагааны ерөнхий загвар дахь үйл ажиллагааг загварчлах алхмууд. Гүйцэтгэх алхмуудын хяналтын жагсаалт болон холбогдох чанарын үзүүлэлтүүд.

МУ-ын СҮАЕЗ (MONGSBPM)									
Үе шатууд	Хэрэгцээг тодорхойлох 1	Төлөвлөх 2	Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг бий болгох 3	Мэдээлэл цуглуулах 4	Мэдээлэл боловсруулах 5	Дүн шинжилгээ хийх 6	Тархаах 7	Үнэлэх 8	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Дэд үе шатууд	1.1 Хэрэгцээг тодорхойлох	2.1 Гарцыг төлөвлөх	3.1 Мэдээлэл цуглуулалтын хэрэгцэгдэхүүнийг бүрдүүлэх	4.1 Түүврийн хүрээг бүрдүүлэх, түүвэрлэлт хийх	5.1 Мэдээллийг нэгтгэх	6.1 Гарцын төслийг бэлтгэх	7.1 Гарцын системийг шинэчлэх	8.1 Үнэлгээний орцыг цуглуулах	
	1.2 Зөвлөлдөх, хэрэгцээг баталгаажуулах	2.2 Хувьсагчдыг тодорхойлж, төлөвлөх	3.2 Мэдээлэл боловсруулалтын арга зүй, систем, програм хангамжийг бүрдүүлэх	4.2 Мэдээлэл цуглуулалтад бэлтгэх	5.2 Ангилал, кодлох	6.2 Гарцын хянан баталгаажуулах	7.2 Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгох	8.2 Үнэлгээг хийх	
	1.3 Гарцын зорилгыг тодорхойлох	2.3 Мэдээлэл цуглуулалтыг төлөвлөх	3.3 Мэдээлэл тархаалтад ашиглагдах элементүүдийг бүрдүүлэх	4.3 Мэдээлэл цуглуулалтыг хэрэгжүүлэх	5.3 Хянан баталгаажуулах	6.3 Гарцыг тайлбарлах	7.3 Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон нийтэд зарлах	8.3 Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулах	
	1.4 Ойлоглолт, тодорхойлолтыг тодорхойлох	2.4 Түүврийн хүрээ, дизайн	3.4 Статистикийн үйл ажиллагааг загварчлах	4.4 Мэдээлэл цуглуулалтыг эцэслэх	5.4 Засварлах, нөхөн тооцох	6.4 Мэдээллийн нууцлалыг хамгаалахад хяналт тавих	7.4 Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчлах		
	1.5 Мэдээллийн бэлэн байдлыг шалгах	2.5 Боловсруулалт, дүн шинжилгээг төлөвлөх	3.5 Статистикийн үйл ажиллагаанд ашиглагдах элементүүдийг турших		5.5 Шинэ хувьсагч, нэгжийг гарган авах	6.5 Гарцыг эцэслэх	7.5 Хэрэгцэгчидтэй харилцах		
	1.6 СҮА-ны үзэл баримтлалыг боловсруулах	2.6 СҮА-ны загварыг тодорхойлох	3.6 Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг бүхэлд нь турших		5.6 Жинг тооцож оруулах				
			3.7 Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг эцэслэх		5.7 Агрегат үзүүлэлтийг тооцох				
					5.8 Өгөгдлийн файлыг эцэслэх				
	Чанарын удирдлага / Мета мэдээллийн удирдлага								
		Төлөвлөх			Мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах, тархаах				Үнэлэх

ХЭРЭГЦЭЭГ ТОДОРХОЙЛОХ ҮЕ ШАТ

Энэ үе шат нь шинэ статистикийн хэрэгцээ бий болсон, эсвэл одоо байгаа статистикийн мэдээлэлд сайжруулалт хийх хүсэлт, шаардлага ("хэрэгцээ") үүссэн үед эхэлдэг.

1.1 Хэрэгцээг тодорхойлох

Энэхүү үе шат нь статистикийн ямар мэдээлэл шаардлагатай, статистик мэдээллээс юу шаардаж байгааг тодорхойлох, анхан шатны судалгаа хийх алхам багтана. Энэ нь шинэ мэдээллийн хүсэлт ирэх эсвэл төсөв танагдах зэргээр үйл ажиллагааны орчны өөрчлөлтөөс үүдэлтэйгээр үүсэж болно. Өмнө нь хийж байсан тус дэд үе шатны давталтууд эсвэл бусад үе шатны үнэлгээнээс үүдсэн үйл ажиллагаанд тулгуурлан энэхүү дэд үе шатыг авч хэрэгжүүлж болно.

Энэхүү үйл ажиллагааны хэрэгцээг тодорхойлсон тойм/тодорхойлолт

--

1.1.i Хэрэгцээг илрүүлэх эх үүсвэрийг тодорхойлох

1. Статистикийн салбарын бодлого, хөтөлбөр, зохион байгуулалт, бүтэц, төсөвт орсон өөрчлөлтөөс шалтгаалан бий болсон хэрэгцээ;	
2. Хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлогын хүрээнд гарч буй өөрчлөлтөөс шалтгаалан бий болсон эрэлт хэрэгцээ;	
3. Олон улсын байгууллагаас гаргасан статистикийн аргачлал, арга зүй, зөвлөмжид орсон өөрчлөлтөөс үүдэн бий болсон хэрэгцээ;	
4. Мэдээлэл тархаалтын суваг тус бүр дэх хэрэглэгчдийн санал хүсэлтийг хүлээн авах хэрэгслүүд (Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан, YCX-ны цахим хуудас, нийгмийн сүлжээний сувгууд)	
5. Хэрэглэгчидтэй харилцах газар, нэгж (олон нийттэй харилцах хэлтсийг оролцуулан)-ээс авсан санал хүсэлт	
6. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчлах, танилцуулах явцад цуглуулсан санал хүсэлт:	

7. Үндсэн хэрэглэгчдээс цуглуулсан санал хүсэлт (хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамжийн судалгаа, тухайн төрлийн статистикийн үндсэн хэрэглэгчидтэй хийх зөвлөгөөн, сургалт гэх мэт);	
8. Бусад эх үүсвэр (жагсаах)	

1.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

1.2 Хэрэгцээг зөвлөлдөж, баталгаажуулах

Энэхүү дэд үе шат нь дотоод болон гадаад оролцогч талуудтай зөвлөлдөж, статистикийн хэрэгцээг нарийвчлан баталгаажуулахад чиглэгдэнэ. Статистикийн байгууллага зөвхөн юуг хүргэх гэж байгаагаас гадна хэзээ, хэрхэн, яагаад гэдгийг мэддэг байхын тулд хэрэглэгчдийн хэрэгцээ шаардлагыг сайн ойлгох шаардлагатай.

Тойм/тодорхойлолт

--

1.2.i Оролцогч талуудыг тодорхойлох

Оролцогч тал	Хэрэгцээ ба ашиг сонирхол	Ач холбогдлын түвшин (өндөр, дунд, бага)
1. Тухайн эрэлт хэрэгцээг илэрхийлсэн байгууллага, хувь хүн:		
2. Тухайн статистикийн мэдээллийг ашигладаг эсвэл ашиглах одоогийн болон боломжит бусад хэрэглэгч:		
3. ҮСХ-ны хяналт үнэлгээ, мониторингийн асуудал хариуцсан нэгж (ХН):		
4. ҮСХ-ны статистик мэдээлэл хариуцсан бусад нэгж, орон нутгийн статистикийн нэгж гэх мэт.		
5. Бусад (жагсаах)		

1.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

1.3 Гарцын зорилгыг тодорхойлох

Энэхүү дэд үе шатанд 1.2 (хэрэгцээг зөвлөлдөж, баталгаажуулах)-р дэд үе шатанд тодорхойлсон хэрэглэгчийн хэрэгцээг хангахад шаардагдах статистик бүтээгдэхүүн буюу гарцын зорилгуудыг тодорхойлно. Үүнд санал болгож буй гарцын зохистой байдал болон тэдгээрийн чанарын үзүүлэлтийн талаар хэрэглэгчидтэй санал нэгдэх зэрэг багтана. Хууль эрх зүйн орчин (жишээ нь, нууцлалтай холбоотой), боломжит хүч нөөц зэргээс хамааран зорилгуудыг тодорхойлоход хязгаарлалт үүсэх магадлалтай.

Статистикийн бүтээгдэхүүн буюу гарцыг тодорхойлох

1.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

1.4 Ойлголт, тодорхойлолтыг тодорхойлох

Энэхүү дэд үе шатанд хэрэглэгчдийн нүдээр тухайн статистикийн мэдээллийн нэгж, тооцох үзүүлэлтийг тодорхой болгоно. Энэ шатанд тодорхойлсон уг ойлголт, тодорхойлолт нь өнөөгийн статистикийн аргачлалтай нийцэх албагүй юм.

Энд статистикийн үйл ажиллагааны үе шатанд хэрэглэгдэх ойлголт, тодорхойлолтыг энд жагсаана уу.

Ойлголт ба тодорхойлолтын эх үүсвэр

1.4 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

1.5 Мэдээллийн бэлэн байдлыг шалгах

Энэ дэд үе шатанд өнөөгийн мэдээллийн эх үүсвэр нь хэрэглэгчийн шаардлагад нийцэж байгаа эсэх, мөн тэдгээрийг ашиглахад тулгарах хязгаарлалт зэргийг оруулаад ямар нөхцөлд ашиглах боломжтой болохыг шалгана. Боломжит бусад эх үүсвэрийг үнэлэхдээ ихэвчлэн захиргааны болон бусад статистикийн бус мэдээллийн эх үүсвэрийн судална.

Тойм/тодорхойлолт

--

Дараахаас ✓ тэмдгээр хийсэн алхмаа сонгоно уу.

1. Гарцад тодорхойлсон статистик, үзүүлэлтүүд нь бусад эх үүсвэрээс гарах боломжтой эсэхийг шалгах.	
2. Гарцын үзүүлэлтийн бэлэн байдлыг шалгах мэдээллийн эх үүсвэрийг тодорхойлох: Статистикийн дотоод мэдээллийн эх үүсвэр, гадаад мэдээллийн эх үүсвэр.	
3. Тодорхойлсон мэдээллийн эх үүсвэрт гарцын үзүүлэлт байгаа эсэхийг тодруулах буюу мэдээллийн бусад сантай холбож, мэдээлэл бэлэн байгаа эсэхийг тодруулах.	
4. Хайлтаас гарсан илэрцийг гарцын үзүүлэлтийн зорилго, үндэслэл, ойлголт, тодорхойлолт, хамрах хүрээ, боломжит нарийвчлалын түвшин зэрэг үзүүлэлт тус бүрээр харьцуулалт хийж, тохирох байдлын үнэлгээ хийж, зөрүүтэй байдлыг тодорхойлно.	

1.5 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

1.6 Статистикийн үйл ажиллагааны үзэл баримтлалыг боловсруулах

Энэ дэд үе шатанд шинээр бий болгохоор эсвэл сайжруулахаар төлөвлөсөн статистикийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхийн тулд өмнөх дэд үе шатны дүгнэлтийг нэгтгэн баримтжуулж, уг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх эсэх удирдлагын шийдвэрийг гаргахад бэлтгэдэг.

Товчхон тайлбарлах:

- Аливаа анхаарах үр ашиггүй байдал, асуудлыг тодотгон харуулсан одоогийн статистикийг хэрхэн үйлдвэрлэж байгааг харуулах “Ийм байгаа” загвар (хэрэв тухайн мэдээлэл хэзээний байгаа бол)-ын тодорхойлолт
- Шинээр бий болгохоор эсвэл сайжруулахаар төлөвлөсөн статистикийн мэдээллийг бий болгохын тулд статистикийн үйл ажиллагааг хэрхэн загварчлахыг дэлгэрэнгүй тайлбарласан санал болгож буй “Байх ёстой” шийдэл;

Тойм/тодорхойлолт

1.6 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар
----

2. ТӨЛӨВЛӨХ ҮЕ ШАТ

Энэ үе шат нь төлөвлөлтийн үйл ажиллагаа болон статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, ойлголт, тодорхойлолт, арга зүй, мэдээлэл цуглуулах хэрэгсэл, үйл ажиллагааг тодорхойлох зэрэгт холбогдох нөхцөл байдлын үнэлгээг өөртөө агуулдаг. Энд статистикийн үйл ажиллагаанд тодорхойлсон статистикийн бүтээгдэхүүн болон үйлчилгээг тодорхойлох болон боловсруулахад шаардлагатай төлөвлөлтийн бүх элемент ордог. Энэ үе шатанд холбогдох мета мэдээлэл, статистикийн үйл ажиллагааны үр дүнд бэлэн болох мэдээлэл, түүнчлэн чанарын баталгаажуулалтын журам зэргийг тодорхойлж өгдөг.

2.1 Гарцуудыг төлөвлөх

Энэхүү дэд үе шатанд үйлдвэрлэн гаргах гэж буй статистикийн гарц, бүтээгдэхүүн ба үйлчилгээний нарийвчилсан төлөвлөлтийг хийх, тэр дундаа холбогдох хөгжүүлэлтийн ажлыг хийх, "тархаалт"-ын үе шатанд ашиглах систем, хэрэгслийг бэлтгэх зэрэг багтана.

Хүлээгдэж буй гарцуудын тойм/тодорхойлолт

--

2.1.i Үйлдвэрлэн гаргах гарцуудын жагсаалт:

Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнүүд	
Сурталчилгааны материал	
Хэрэглэгч өөрөө шаардлагатай хугацаа, үзүүлэлт, дизайнаар мэдээллийг гарган авах боломжтой мэдээллийн сан, систем	
Статистикийн мэдээллийн талаарх мета өгөгдөл дата	
Бусад (бичих)	

2.1.ii Гарцад шаардлагатай системийг тодорхойлж өгөх

Гарцыг бий болгохтой холбогдуулан ямар загвар файл, програм хангамж, систем, вэбсайт шаардлагатай болох, одоогийн байгаа програм хангамж, систем, вэб сайтад ямар өөрчлөлт оруулах шаардлагатайг энд тодорхойлж өгнө.

2.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

2.2 Хувьсагчдыг тодорхойлж, төлөвлөх

Энэ дэд процесс нь цуглуулах хэрэгслээр цуглуулах хувьсагч, түүнчлэн 5.5-р дэд үе шат (шинэ хувьсагч ба нэгжийг гаргах)-анд тэдгээрээс гаргаж авах бусад хувьсагчдыг тодорхойлж, мөн ашиглагдах аливаа статистикийн болон газар зүй, орон зайн ангиллыг тодорхойлж өгнө. Үндэсний болон олон улсын хэмжээнд мөрдөгдөж буй стандартыг аль болох мөрдөж ажиллах нь зүйтэй.

Тойм/тодорхойлолт

--

2.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

2.3 Мэдээлэл цуглуулалтыг төлөвлөх

Энэхүү дэд үе шат нь мэдээлэл цуглуулах төрөл (тооллого, түүвэр судалгаа болон бусад), цуглуулалт хийх нэгжийн төрөл (аж ахуйн нэгж, хүн эсвэл бусад) болон мэдээллийн боломжит эх үүсвэрээс хамаарч цуглуулалт хийх хамгийн тохиромжтой хэрэгсэл, аргыг тодорхойлж өгнө.

Энэхүү дэд үе шатанд цуглуулалт хийх хэрэгслийн загвар, асуулт, хариултын загвар (2.2 дэд үе шат (хувьсагчийн тодорхойлолтыг төлөвлөх)-д тусгагдсан хувьсагч болон статистикийн ангилалтай хамт) багтаасан байна.

Тойм/тодорхойлолт

--

2.3.i Дата цуглуулах аргыг тодорхойлох:

Доорх дата цуглуулалт хийх аргуудаас статистикийн үйл ажиллагаанд тохирох арга (аргуудыг) сонгоно. Сонголтоо ✓ тэмдгээр зааж өгнө үү .

1. Утсаар ярилцлага хийх	
2. Мэдээлэгч өөрөө нөхөх асуулга эсвэл шуудангаар ирүүлэх арга (Мэдээлэгч нөхсөн асуулга, маягтыг шуудангаар буцааж, илгээхэд зориулагдсан шуудангийн төлбөр нь төлөгдсөн дугтуйтай хамт асуулгыг мэдээлэгч рүү илгээдэг).	
3. Асуулга, маягтыг хүргэж өгөөд буцааж, цуглуулж авах (асуулга, маягтыг түүнийг хэрхэн нөхөх зааврын хамт ярилцлага авагч мэдээлэгчийн хаягаар нь хүргэж өгдөг).	
4. Компьютерт суурилсан ярилцлага (CAI): Үүнийг нүүр тулсан ярилцлага (CAPI) болон утсаар хийх ярилцлага (CATI)-ын хоёуланд нь ашиглаж болно.	
5. Электрон асуулга, маягтууд: Электрон асуулга (е-асуулга) нь электрон шуудангаар болон интернэт хандалтаар мэдээлэгчийн компьютерт асуулга, маягтыг илгээдэг арга юм.	
6. Интернэт панел (интернэт панел нь онлайн судалгаанд оролцохыг зөвшөөрсөн урьдчилан элсүүлсэн иргэд, ААНБ-ын бүлэг юм).	
7. Бусад (бичих):	

2.3.ii Мэдээлэл цуглуулалтад ашиглах хэрэгслийг тодорхойлох.

Мэдээлэл цуглуулалтын үйл ажиллагаанд хэрэглэгдэх хэрэгслүүдийг энд тодорхойлно. Доорхоос ✓ тэмдгээр сонгоно уу.

1. Судалгааны асуулга: Өрхийн болон хувь хүмүүсээс ярилцлагын аргаар (нүүр тулсан ярилцлага, телефон утсаар хийх ярилцлага, компьютерт суурилсан ярилцлага гэх мэт) мэдээлэл цуглуулахад ашиглах ярилцлагын асуулга.	
2. Ярилцлага авагч нарт зориулсан гарын авлага, заавар: Судалгааны зорилго, ач холбогдол, мэдээлэл цуглуулалтын зохион байгуулалт, ярилцлагыг хийх удирдамж, асуулт, хариултын хувилбар тус бүрийн тайлбар, хоорондын хамаарал, уялдаа холбоо зэргийг тайлбарласан ярилцлага авагч нарт зориулсан гарын авлага.	
3. Мэдээ, тайлангийн маягт: Тогтмол хугацааны давтамжтай ААНБ-аас статистикийн мэдээ, тайлан авах маягт буюу бүртгэлийн баримт бичиг. Энд албан ёсны болон захиргааны статистик мэдээллийн маягтыг аль алиныг хамруулан авч үзнэ.	
4. Мэдээ, тайлангийн маягтыг нөхөх заавар: Статистикийн мэдээлэгч нарт зориулсан мэдээ тайланг гаргах, статистикийн байгууллагад хүргүүлэх хугацаа, урсгал, дараалал, маягтын үзүүлэлт тус бүрийн тайлбар, хоорондын хамаарал уялдаа, үзүүлэлтийг гаргах мэдээллийн эх үүсвэр, логик шалгалт зэргийг зааж өгсөн байна.	
5. Электрон асуулга: Интернэтээр мэдээллийг цуглуулах тохиолдолд батлагдсан асуулга, маягт, түүнийг нөхөх зааварт үндэслэн боловсруулсан электрон асуулга..	
6. Мэдээлэл оруулах форм: Компьютерт суурилсан ярилцлага (CAI: CAPI, CATI)-ын аргаар мэдээлэл цуглуулах үед мэдээлэл оруулах программыг бэлтгэх асуудлыг энд тодорхойлж өгсөн байна. Тухайлбал, судалгааны асуулгын дагуу таблет ашиглах ярилцлагаар мэдээлэл цуглуулахад ашиглах CSPro программын CAPI хувилбарт суурилсан мэдээлэл оруулах программ байна.	
7. Бусад (бичих):	

2.3.iii Мэдээлэл цуглуулах хууль эрхзүйн үндэслэлийг тодорхойлох, шаардлагатай баримт бичгийг боловсруулах: Сонголтоо ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Тооллого, судалгааны тухай заалт бүхий Монгол Улсын хууль тогтоомж;	
2. Засгийн газрын тогтоол, захирамж;	
3. Статистикийн тухай хууль;	
4. Үндэсний статистикийн хорооны даргын тушаалаар батлагдсан заавар журам, аргачлал, ангилал, үзэл баримтлал гэх зэрэг эрх зүйн баримт бичиг орно.	
5. Бусад (бичих):	

2.3.iv Мэдээлэл цуглуулалтад дэмжлэг үзүүлэх бусад үйл ажиллагааг төлөвлөх: Хийж дууссанаа ✓
тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Тооллого, судалгаа, статистикийн мэдээ тайланд хамрагдах нэгжийн жагсаалтыг бэлтгэх: Тооллого, судалгаа, статистикийн мэдээ тайланд хамрагдах нэгжийн жагсаалтыг ямар эх үүсвэрээс хэрхэн бэлтгэхийг тодорхойлж өгнө..	
2. Мэдээлэл цуглуулах ажилтнуудыг бүрдүүлэх, сургаж бэлтгэх: Мэдээлэл цуглуулалтыг хэрэгжүүлэх нэгж, ажилтан тодорхойлж, гэрээт ажилтан ажиллуулах тохиолдолд тэдгээрийг хэрхэн бүрдүүлэх сонгон шалгаруулах, мэдээлэл цуглуулах нэгж, ажилтан хийх сургалтын төлөвлөгөө зэргийг энд тодорхойлж өгсөн байна.	
3. Мэдээлэл цуглуулалтын бэлтгэл ажлын төлөвлөлт: мэдээлэл цуглуулалтад шаардлагатай төсөв зардлыг төлөвлөх, техник хэрэгслийг бүрдүүлэх зэрэг ажлыг төлөвлөсөн байна.	
4. Мэдээлэл цуглуулалтын ажлын төлөвлөгөөг боловсруулах: мэдээлэл цуглуулах хугацаа, мэдээлэл тайланг статистикийн байгууллагад ирүүлэх дараалал, хугацаа зэргийг энд төлөвлөж тодорхойлж өгсөн байна.	
5. Мэдээлэл цуглуулалтын явцад ашиглах судалгаа, мэдээ, тайлангийн хамралтыг бүртгэх, тайлагнах систем зэргийг төлөвлөж өгнө.	
6. Илгээх захидлуудыг бэлтгэх	
7. Бусад (бичих):	

2.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

2.4 Түүврийн хүрээ, түүврийн дизайн:

Энэ дэд үе шатанд зөвхөн статистикийн судалгаа зэрэг түүвэрт суурилсан мэдээлэл цуглуулах үйл ажиллагаа хамааралтай. Түүвэр хийх эх олонлогийг тодорхойлж, түүврийн хүрээг тодорхойлж (түүврийн хүрээг бүрдүүлэх бүртгэлийг хаанаас авах шаардлагатай болох), хамгийн тохиромжтой түүврийн шалгуур болон арга (нэлэнхүй судалгааг энд оруулж болно)-ыг тодорхойлж өгдөг.

Тойм/тодорхойлолт

--

2.4.i Түүврийн нэгжийг тодорхойлох: Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

Судалгааны зорилгод үндэслэсэн статистикийн нэгжийг тодорхойлох	
Түүврийн нэгжийг тодорхойлох	

2.4.ii Түүврийн хүрээг тодорхойлох: Сонголтоо ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Жагсаалт бүхий түүврийн хүрээ	
2. Талбарт суурилсан түүврийн хүрээ	
3. Олон шатат түүврийн хүрээ	
4. Дараалсан судалгаанд зориулсан хүрээ	

2.4.iii Түүврийн хэмжээг тооцоход ашиглах түлхүүр үзүүлэлтийг тодорхойлох.

2.4.iv Түүврийн хэмжээг тодорхойлох:

--

2.4.v Түүврийн аргыг сонгож, түүвэрлэлтийг хийх дарааллыг тодорхойлох.

1. Энгийн санамсаргүй түүвэрлэлт:	
2. Системчилсэн түүвэрлэлт:	
3. Олон давхаргат түүвэрлэлт:	
4. Кластер түүвэрлэлт:	

2.4.vi Түүврийн жинг тооцох, орлуулга, тохируулга хийх арга зүйг тодорхойлох.

--

2.4.vii Түүврийн алдаа, эх олонлогийн төлөөлөх чадвар, түүвэр олонлогийн нэг төрлийн шинжийг илэрхийлэх параметруудийг тодорхойлж өгөх.

--

2.4.viii Түүвэрлэлт хийх аппликэшн, загвар файлыг боловсруулах.

--

2.4 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

2.5 Боловсруулалт, дүн шинжилгээг төлөвлөх:

Энэ дэд үе шатанд “Мэдээллийг боловсруулах” болон “Дүн шинжилгээ хийх” үе шатуудад хэрэглэгдэх статистик боловсруулалтын арга зүйг тодорхойлж өгдөг. Үүнд мэдээллийн санг кодлох, засвар хийх, тооцож оруулах, тооцоолол хийх дүрэм, журмын тодорхойлолт орж болно. Энэхүү дэд үе шатанд мөн олон мэдээллийн эх үүсвэрээс мэдээлэл нэгтгэх техникийн үзүүлэлтүүдийн төлөвлөлт, мэдээлэл шалгаж баталгаажуулах, эцэслэн тооцоолох тодорхойлолтуудыг багтааж болно. Статистик ил болгох хяналтын аргууд нь энэ үе шаттай хамааралтай бол тэдгээрийн төлөвлөлтийг энд хийнэ.

Тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ

1. Мэдээллийг оруулах, нэгтгэх, шалгах, засварлах программ хангамжийг тодорхойлж өгөх	
2. Хувьсагчийн утгын хязгаар ба хувьсагч хоорондын хамаарлыг тодорхойлж өгөх.	
Хувьсагчийн утгын хязгаарыг тодорхойлж өгөх.	
Хувьсагч хоорондын хамаарлыг тодорхойлж өгөх.	
3. Мэдээлэл оруулах шатанд хийгдэх шалгалтуудыг тодорхойлох	
4. Мэдээллийг нэгтгэх арга зүйг тодорхойлох	
5. Мэдээллийн санг кодлох схемийг тодорхойлох	
6. Мэдээллийн санг шалгах төрөл, чиглэлийг тодорхойлох	

2.5.i Мэдээллийн сан дахь алдааг тодруулж асуух, тодруулгын үр дүнд үндэслэн засварлах арга зүйг тодорхойлох:

2.5.ii Дараах аргуудын аль нэгийг ашиглан хэрхэн тооцож (нөхөж) оруулахаа тодорхойлох.

Сонголтыг ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ

1. Хоосон утга бүхий хувьсагчийг эсвэл хоосон утга бүхий нэгжийг (тохиолдлыг) бүхэлд мэдээллийн сангаас устгах (listwise deletion)	
2. Тухайн хувьсагчаар нь эрэмбэлж өмнөх нэгжийн (тохиолдлын) утгыг шууд авах (hot-deck).	
3. Өөр мэдээллийн сангаас авах (cold-deck)	
4. Тухайн хувьсагчийн дундаж утгаар орлуулах (mean substitution)	
5. Регрессийн тэгшитгэлээр хоосон утгыг тооцож орлуулах (regression)	
6. Бусад (бичих)	

2.5.iii Түүврийн жинг тооцож оруулах (тийм/үгүй).

Түүврийн жинг тооцож оруулах.	
-------------------------------	--

2.5.iv Мэдээллийн санг эцэслэсэн гэдгийг тодорхойлох шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох.

Мэдээлэлд хийх дүн шинжилгээг төлөвлөх. Аль алхмуудыг гүйцэтгэсэнэ ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Тайлбарлах статистик (descriptive statistics) үзүүлэлтүүд буюу давтамж, дундаж, моод, медиан зэрэг статистик үзүүлэлтүүдийг тооцох.	
2. Мэдээллийн санд хийгдэх дүн шинжилгээ тооцоолол. Шинэ хувьсагч, нэгж, агрегат үзүүлэлт, түүврийн алдааг тооцож мэдээллийн санд оруулах.	

3. Гарцын төсөлд орох үзүүлэлтийг тооцох. Индекс, хувь, харьцаа зэрэг статистикийн бусад үзүүлэлтийг тооцох.	
4. Статистик шинжилгээ. Корреляцийн, регрессийн, хүчин зүйлийн, динамик эгнээний гэх зэрэг шинжилгээ хийгдэх эсэхийг зааж өгнө.	
5. Бусад (бичих)	

2.5 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

2.6 Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг тодорхойлох

Энэ дэд үе шатанд мэдээлэл цуглуулалтаас тархаалт хүртэлх үйл ажиллагааны арга зүй, дарааллыг тодорхойлж, статистикийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай бүх үйл ажиллагааг бүхэлд нь авч үзэж, тэдгээр нь завсар, зөрүүгүй хүлээгдэж буй үр дүнтэй тохирч байгааг эсэхийг хянан баталгаажуулдаг. Үйл ажиллагааны хувьд янз бүрийн систем, мэдээллийн сан шаардлагатай болно.

Тойм/тодорхойлолт

--

2.6 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

3. СТАТИСТИКИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАГВАРЫГ БИЙ БОЛГОХ:

Энэ үе шатанд статистикийн үйл ажиллагааны загварыг хэрэгжүүлэх “бодит” орчныг бүрдүүлж, туршиж, ашиглахад бэлэн болгоно. Статистикийн үйл ажиллагааг явуулах орчны бүрэн бүрдүүлэхийн тулд "Төлөвлөх" үе шатны гарцыг энэ үе шатанд бий болгож, тохируулга хийнэ.

3.1 Мэдээлэл цуглуулах хэрэглэгдэхүүнийг бүрдүүлэх:

Энэхүү үе шатанд "Мэдээлэл цуглуулах" үе шатанд хэрэглэгдэх мэдээлэл цуглуулалтын хэрэглэгдэхүүнүүдийг бүрдүүлэх, дахин ашиглах үйл ажиллагааг тодорхойлно. Мэдээлэл цуглуулах хэрэглэгдэхүүнүүдийг "Төлөвлөх" үе шатанд тодорхойлсон техникийн үзүүлэлтүүд дээр үндэслэн бүрдүүлнэ.

Тойм/тодорхойлолт

--

3.1.i Статистикийн тооллого, судалгаа, мэдээний асуулга, маягтыг боловсруулах:

Аль алхмуудыг хийж гүйцэтгэснийг ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Тодорхойлсон үзүүлэлт, хувьсагч тус бүрээр өмнө нь ашиглаж байсан статистикийн асуулга, маягт, тэдгээрийн асуулт, хариултын хувилбар, ангилал кодын сангаас хайлт хийж, асуулт, хариултын хувилбарыг гарган авна.	
2. Статистикийн асуулга, маягтын өмнөх хувилбарууд болон өмнөх дэд үе шатуудад тодорхойлсон мэдээллийн объектод нийцүүлэн асуулт, хариултын хувилбарыг тодорхойлно.	
3. Боловсруулсан асуулга, маягтыг салбарын яам болон бусад оролцогч тал, хэрэглэгчдээс санал авах, хэлэлцүүлэг хийх платформыг ашиглан саналыг авч тусгана.	
4. Бусад (бичих)	

3.1.ii Туршилт хийх

Аль алхмуудыг хийж гүйцэтгэснээ ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Туршилтыг асуулга, маягтын ерөнхий зааврын дагуу явуулах.	
2. Туршилтын үр дүнг үндэслэн асуулгын хуудас, маягтын төсөлд дүгнэлт гаргаж, зохих засвар, өөрчлөлт оруулж, Арга зүйн байнгын зөвлөлөөр хэлэлцүүлэх.	

3. Арга зүйн байнгын зөвлөлийн шийдвэр, зөвлөмжийг үндэслэн зохих засвар, өөрчлөлтийг хийх.	
4. Бусад (бичих)	

3.1.iii Статистикийн тооллого, судалгаа, мэдээний асуулга, маягтыг нөхөх зааврыг боловсруулах (тийм/үгүй).

Зааврыг боловсруулсан	
-----------------------	--

3.1.iv Статистикийн мэдээ, тооллого, судалгааны мэдээллийг оруулах программыг боловсруулах: Аль алхмуудыг гүйцэтгэснийг заана уу. ✓ .

1. Статистик боловсруулалтын программын мэдээллийн санд ижил төстэй мэдээлэл оруулах программ хангамж бэлэн байгаа эсэхийг шалгана.	
2. Ижил төстэй мэдээлэл оруулах программыг элементийг ашиглан мэдээлэл оруулах программын өгөгдлийн лавлах бүтэц “data dictionary structure”-ийг үүсгэнэ.	
3. Мэдээлэл оруулах программын өгөгдөл оруулах шатанд хийгдэх шалгалт, программчлал “data entry checks and logics”-ыг хийнэ.	
4. Мэдээлэл оруулах программыг загварчлах – data entry form formatting	
5. Боловсруулсан мэдээлэл оруулах программыг туршина.	
6. Туршилтын үр дүнд үндэслэн мэдээлэл оруулах программыг засварлан, эцэслэн боловсруулна.	
7. Статистикийн байгууллагын дотоод мэдээллийн сан, захиргааны статистик мэдээллийн хүрээнд гаднах мэдээллийн сангаас мэдээллийг цуглуулах тохиолдолд мэдээлэл солилцох, татан авах программ хангамж, системийг боловсруулах үйл ажиллагаа энд хамаарна.	
8. Бусад (бичих)	

3.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

3.2 Мэдээлэл боловсруулалтын арга зүй, систем, программ хангамжийг бүрдүүлэх

“Төлөвлөх” үе шатанд тодорхойлсны дагуу “Мэдээлэл боловсруулах” болон “Дүн шинжилгээ хийх” үе шатанд шаардлагатай арга зүй, систем, программ хангамжийг шинээр бий болгох эсвэл одоогийн байгаа арга зүй, систем, программ хангамжид өөрчлөлт сайжруулалт хийх ажлыг энд хийнэ.

Үүнийг дараах дарааллаар хэрэгжүүлнэ. Аль хийж гүйцэтгэснээ ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Сайжруулах, бий болгох шаардлагатай мэдээллийн сан, систем, программ хангамжийн жагсаалтыг хянан үзэж, өнөөгийн нөөц бололцооны үнэлгээнд тулгуурлан сайжруулалт хийх, шинээр боловсруулах эсэх шийдвэрийг гаргах	
2. Статистик боловсруулалтын программын мэдээллийн санд ижил төстэй систем, программ хангамж бэлэн байгаа эсэхийг шалгах	
3. Ижил төстэй систем, программын загварыг ашиглан шаардлагатай систем, программ хангамжийг боловсруулах	
4. Боловсруулсан мэдээлэл оруулах систем, программыг турших	
5. Туршилтын үр дүнд үндэслэн систем, программыг засварлаж, эцэслэн боловсруулах.	

3.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

3.3.Мэдээлэл тархаалтад ашиглах элементүүдийг бүрдүүлэх

Энэхүү дэд үе шатанд статистикийн бүтээгдэхүүнийг тархаахад шаардлагатай бүрэлдэхүүн хэсэг, системийг шинээр бүрдүүлэх болон одоогийн байгааг өргөтгөх үйл ажиллагааг тодорхойлж өгдөг. Уламжлалт хэвлэмэл бүтээгдэхүүнийг бэлтгэхээс эхлээд мэдээллийг цахим хуудсанд байршуулах үйлчилгээ, анхдагч өгөгдлийг ашиглуулах, (холбоос үүсгэсэн) нээлттэй мэдээллийн бүтээгдэхүүнүүд, газар зүй-орон зайн статистик, газрын зураг эсвэл бичил мэдээлэлд хандах боломжийг бүрдүүлэх зэрэг хүртэлх мэдээлэл тархаалтын үйл ажиллагааны бүх хэлбэр энд орно.

Тархаалтад ашиглах бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн тойм/тодорхойлолт

--

3.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

3.4. Статистикийн үйл ажиллагааг загварчлах

Энэ дэд үе шатанд мэдээлэл цуглуулахаас эхлүүлээд тархаах хүртэлх үйл ажиллагааны урсгал, систем, харилцан хамаарлыг тодорхойлж, дараалалд оруулж загварчилна. Үүнд тодорхой зорилгоор стандартчилсан ажлын урсгалыг өөрчлөх, харилцан адилгүй үе шатуудад зориулсан ажлын урсгалыг нэгтгэх (ажлын урсгал/үйл ажиллагааны удирдлагын системтэй байж болно) болон системүүдийг тааруулан загварчлах зэрэг багтаж болно.

Статистикийн үйл ажиллагааг загварчлах тойм/тодорхойлолт

--

3.4 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

3.5. Статистикийн үйл ажиллагаанд ашиглагдах элементийг турших

Энэхүү эд үе шатанд үүсгэж, загварчилсан үйлчилгээ болон холбогдох ажлын урсгалыг туршихтай холбоотой ажлыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд техникийн туршилт хийх, шинэ хөтөлбөр, горимыг албажуулах, түүнчлэн бусад статистикийн үйл ажиллагааны одоо байгаа горимуудыг тухайн нөхцөлд ашиглахад тохиромжтой эсэхийг баталгаажуулах зэрэг хамаарна.

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Мэдээлэл цуглуулах хэрэгслийг бүрэн бүрдүүлсэн эсэхийг шалгах. Мэдээлэл цуглуулах хэрэгсэл буюу маягт, заавар, гарын авлага, мэдээлэл оруулах программыг бүгдийг бүрэн боловсруулсан эсэх, гарцын тодорхойлолтод зааж өгсөн зорилго, шаардлага, үзүүлэлтийг бүрэн оруулсан эсэх гэх мэт шалгалтыг хийж, шаардлагатай засвар, өөрчлөлтийг хийнэ	
2. Мэдээлэл цуглуулалтын явцыг хянах системд уг статистикийн мэдээ, судалгааны мэдээлэл цуглуулалтад холбогдох мэдээлэл орсон эсэхийг шалгах.	
3. Мэдээлэл оруулах, цуглуулалт хийх программ хангамж, системийн ажиллагааг шалгах.	
4. Мэдээллийн санд шалгалт хийх, засварыг хийх программ хангамжийн ажиллагааг шалгах.	
5. Мэдээлэл боловсруулах программ хангамжийн ажиллагааг шалгах.	
6. Мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийх программ хангамжийн ажиллагааг шалгах.	
7. Мэдээлэл тархаалтын системд өгөгдөл, мэдээллийг ачаалах программ хангамжийн ажиллагааг шалгах.	
8. Мэдээлэл тархаалтын системийн бүтцэд нийцүүлэн ачаалах өгөгдөл, мэдээллийн бүтцийг бэлтгэсэн эсэх, боловсруулсан бүтэц нь мэдээлэл тархаалтын системийн бүтэцтэй тохирч буй эсэхийг шалгах.	
9. Мета мэдээллийн санд оруулах мета мэдээллийн бүтцийг бэлтгэсэн эсэх, боловсруулсан бүтэц нь мета мэдээллийн бүтэцтэй тохирч буй эсэхийг шалгах.	
10. Статистикийн бюллетень, танилцуулга, эмхэтгэлд зэрэг тогтмол давтамжтай гардаг хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд орох хэсгийн хүснэгт, график, тайлбар текст, арга зүйн тайлбарын загварыг бэлтгэсэн эсэхийг шалгах.	
11. Интерактив хүснэгт, график, инфографикын загварыг бэлтгэсэн эсэхийг шалгах.	
12. Мэдээлэл тархаалтын системд оруулах, татаж авах боломжтой хүснэгт, мэдээлэл, микро өгөгдлийн бүтцийг бэлтгэсэн эсэхийг шалгах.	
13. Тархаах статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сошиал медиа, мэйл маркетинг ашиглан зарлах загварыг бэлтгэсэн эсэхийг шалгах.	
14. Тухайн статистикийн мэдээллийн тархаалтын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчлах загварыг бэлтгэсэн эсэхийг шалгах.	

15. Тархаалтын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний талаар хэрэглэгчдээс санал хүсэлт, шаардлагыг хүлээн авах сувгийг бүрдүүлсэн эсэх, хэрэглэгчидтэй харилцах системд оруулж өгсөн эсэхийг шалгах.	
16. Бусад (бичих)	

3.5. Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

3.6. Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг бүхэлд нь турших

Энэхүү дэд үе шатанд статистикийн үйл ажиллагааг бүхэлд нь турших эсвэл туршилтыг удирдах үйл ажиллагааг зааж өгнө. Гол төлөв жижиг хэмжээний дата цуглуулалт хийх, цуглуулалт хийх хэрэгслийг турших, дараа нь цуглуулсан мэдээллээ боловсруулж, дүн шинжилгээ хийх зэргээр статистикийн үйл ажиллагаа бүхэлдээ төлөвлөсний дагуу явагдаж буйг баталгаажуулах ажил үүнд хамаарна.

Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг бүхэлд нь турших тойм/тодорхойлолт

--

3.6. Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

3.7. Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг эцэслэх

Энэхүү дэд үе шатанд шинээр бий болгосон болоод загварчилсан процесс, үйлчилгээг, түүний дотор шинэчлэн болон шинээр бий болгосон элементүүдийг эцэслэн баталж, статистикийн үйлдвэрлэлийн системд оруулж, ашиглахад бэлэн болгоно. Үүнд баримт бичиг боловсруулах, үйл ажиллагааг хэрхэн явуулах талаар хэрэглэгчийг сургах, статистикийн үйл ажиллагааны бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг үйлдвэрлэлийн орчинд бэлэн болгох зэрэг багтана.

Аль алхмуудыг хийж гүйцэтгэсэнэ ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Статистикийн үйл ажиллагааны загварыг турших өмнөх дэд үе шатанд гарсан холбогдох сайжруулалтыг хийх.	
2. Өмнөх дэд үе шатад бий болгосон төлөвлөгөө, хэрэгсэл, систем, программ хангамж, холбогдох бичиг баримтын бүрдлийг дахин хянан үзэж, бүрдлийг хангах, эцэслэн батлах.	
3. Хэрэглэгчдэд зориулсан гарын авлага, сургалтын хэрэглэгдэхүүн бэлтгэх, шаардлагатай тохиолдолд сургалт, уулзалт зохион байгуулах.	
4. Бүрдүүлсэн баримт бичиг, материалыг зохих заавар журмын дагуу архивлаж баримтжуулах.	
5. Бусад (бичих)	

3.7. Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

4. МЭДЭЭЛЭЛ ЦУГЛУУЛАХ ҮЕ ШАТ

Энэхүү үе шатанд төрөл бүрийн мэдээлэл цуглуулалтын хэлбэр (статистикийн, захиргааны болон статистикийн бус бусад бүртгэл, мэдээллийн сангаас гарган авах аргыг оруулаад)-ээр шаардлагатай бүхий л мэдээлэл (мэдээлэл, мета ба пара-өгөгдөл)-ийг цуглуулж, олж авах бөгөөд цаашид боловсруулалт хийхийн тулд тохиромжтой орчинд ачаалж оруулах ажлыг гүйцэтгэнэ.

4.1 Түүврийн хүрээг бүрдүүлэх, түүвэрлэлт хийх

Энэ дэд үе шатанд мэдээлэл цуглуулалтын энэ удаагийн давталтын түүврийн хүрээг бэлтгэж, түүвэрлэлтийг хийнэ.

Түүврийн хүрээ болон түүвэрлэлт хийх тойм/тодорхойлолт

--

4.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

4.2. Мэдээлэл цуглуулалтад бэлтгэх

Энэ дэд үе шатанд хүний нөөц, мэдээлэл цуглуулалтад ашиглах элемент, технологи нь төлөвлөсөн хэмжээнд мэдээлэл, мета мэдээллийг цуглуулахад бэлэн байгаа эсэхийг шалгаж,. Үүнд статистикийн үйл ажиллагааны тодорхой ажилд бэлтгэх стратеги, төлөвлөлт, сургалтын үйл ажиллагаа орно.

Мэдээлэл цуглуулалтад бэлтгэх тойм/тодорхойлолт

--

4.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно у

Үзүүлэлтийн дугаар

4.3. Мэдээлэл цуглуулалтыг хэрэгжүүлэх

Энэ дэд процесс нь дата цуглуулалтыг хэрэгжүүлэх үе шат юм. Төрөл бүрийн цуглуулах хэрэгслийг эх үүсвэр дээр үйлдвэрлэсэн түүхий бичил дата эсвэл агрегат дата, түүнчлэн холбогдох мета дата зэрэг дата цуглуулах эсвэл олж авахад ашигладаг.

Дата цуглуулалтыг хэрэгжүүлэх тойм/тодорхойлолт

--

4.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно уу

Үзүүлэлтийн дугаар

4.4. Мэдээлэл цуглуулалтыг эцэслэх

Энэ дэд үе шатанд цуглуулсан мэдээлэл, мета мэдээллийг цаашдын боловсруулалтад зориулан ачаалах үйл ажиллагаа орно.

Мэдээлэл цуглуулалтыг эцэслэх тойм/тодорхойлолт

--

4.4 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

5. МЭДЭЭЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАХ ҮЕ ШАТ

Энэ үе шатанд мэдээллийг засварлах, тэдгээрийг дүн шинжилгээ хийхэд бэлтгэх үйл ажиллагааг тодорхойлж өгсөн байдаг. Энэ үе шат нь мэдээллийг шалгах, засварлах, мэдээллийн орц болгон хувиргах дэд үе шатаас бүрдэх бөгөөд ингэснээр эдгээр мэдээлэл нь статистикийн гарц байдлаар дүн шинжилгээ хийгдэж, тархаагдах болно. Тогтмол хугацаанд гаргадаг статистикийн гарцын хувьд энэ үе шат давталт бүрд хийгдэнэ.

5.1 Мэдээллийг нэгтгэх

Энэхүү дэд үе шатанд нэг буюу хэд хэдэн эх үүсвэрээс авсан мэдээллийг нэгтгэнэ. Энэ үе шатанд "Мэдээлэл цуглуулах" үе шатанд цуглуулсан мэдээллийг нэгтгэнэ. Тухайн мэдээлэл нь гадаад эсвэл дотоод эх үүсвэр, захиргааны болон статистикийн бус бусад мэдээллийн эх үүсвэрээс бүрдсэн, мөн

явц бүрийн цуглуулах хэрэгслүүдийг ашигласан байж болно. Захиргааны мэдээлэл эсвэл статистикийн бус бусад мэдээллийн эх үүсвэр нь судалгаанаас шууд цуглуулсан хувьсагчдыг бүхэлд нь эсвэл заримыг орлож болно.

Тойм/тодорхойлолт

--

Аль алхмуудыг гүйцэтгэсэнэ ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Мэдээллийг нэгтгэх программыг ашиглан мэдээллийн сангуудыг нэгтгэх.	
2. Нэгтгэлийн явцад тохироогүй холбогдоогүй өгөгдөл гарсан эсэх, мэдээллийн сангийн бүтцийн зөрүү гарсан эсэх, тэдгээр асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэснийг баримтжуулж бүртгэх.	
3. Үүсгэсэн нэгдсэн мэдээллийн сангийн бүтцийг хянан үзэж баталгаажуулна.	
4. Бусад: цаасан асуулгын маягтаар цуглуулсан мэдээллийг интернэтээр цуглуулсан мэдээллийн сантай нэгтгэх.	
5. Excel	
6. Бусад (тодорхойлно уу) _____	

5.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

5.2. Ангилал, кодлох

Энэ дэд үе шатанд орцын мэдээллийг ангилж, кодлодог. Тухайлбал, автомат (эсвэл гар аргаар) кодлох зарчмаар өмнө нь тодорхойлсон ангиллын схемийн дагуу текст хариултад тоон кодыг өгч болно.

Ангилал, кодлох тойм/тодорхойлолт

--

Аль алхмуудыг гүйцэтгэсэнэ ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Нээлттэй хариулт бүхий талбаруудыг хянан үзэж, стандарт ангилал болон өмнө нь тодорхойлсон ангилал кодчиллыг ашиглах боломж, хэр хэмжээнд ашиглаж болохыг тодорхойлох.	
2. Нээлттэй хариулт бүхий талбаруудыг ангилах кодлох дүрэм арга зүйг тодорхойлж, ангилал кодын жагсаалтыг бэлтгэх.	
3. Нээлттэй хариулт бүхий талбаруудыг ангилах кодлох дүрэм арга зүй, ангилал кодын жагсаалтад үндэслэн кодлох үйл ажиллагааг гар аргаар болон автоматаар кодлох эсэхийг шийдвэрлэх.	
4. Нээлттэй хариулт бүхий талбаруудыг автоматаар кодлох программ хангамж боловсруулах	
5. Боловсруулсан дүрэм арга зүй, ангилал кодын жагсаалтын дагуу гар аргаар эсвэл автоматаар талбарыг кодлох.	
6. Кодлолтыг эхний үе шатыг хэрэгжүүлсний дараа кодлогдоогүй үлдсэн нээлттэй хариултуудыг дахин авч үзэж, кодчилох дүрэм арга зүй, ангилал кодын жагсаалтыг шинэчлэх	
7. Шинэчлэгдсэн дүрэм арга зүй, ангилал кодын жагсаалтын дагуу дахин кодлолтыг хийнэ. Шаардлагатай тохиолдолд дээрх алхмуудыг давтан хийх.	
8. Дээрх алхмуудыг баримтжуулж, бүртгэх.	
9. Кодлогдсон мэдээллийн санг микро мэдээллийн санд ачаалах.	
10. Бусад (бичих)	

5.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

5.3. Хянан баталгаажуулах

Энэ дэд үе шатанд хэт өндөр болон бага утга, хариулагдаагүй зүйлс, буруу кодлогдсон зэрэг боломжит асуудлыг тодорхойлохын тулд мэдээллийг шалгана. Үүнийг мөн орох мэдээллийн хянан баталгаажуулалт гэж үзэж болно. Ихэнхдээ эрэмбэ дараалал бүхий өмнө нь тодорхойлсон засварлах журмын дагуу мэдээллийг дахин давтан хянан баталгаажуулдаг. Автомат болон гар аргаар хянах засварлах арга хэрэгслээр мэдээллийн алдааг тодорхойлж болно.

5.3.i Мэдээллийг статистик параметрийн хувьд хянан баталгаажуулах. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Оруулах программын шалгалтын дүрэм болон хувьсагчдын тодорхойлолтод үндэслэн статистик параметрийн алдааг илрүүлэх дүрэм, арга зүйг тодорхойлох.	
2. Статистик параметрийн алдааг илрүүлэх дүрэм, арга зүйд үндэслэн өмнө нь боловсруулсан параметрийн алдааг илрүүлэх программ, синтакс, багцын мэдээллийн санд энэ төрлийн загвар байгаа эсэхийг шалгах.	
3. Ижил төстэй гэж тодорхойлсон программ, синтакс, багцыг ашиглан тухайн дүрэм, арга зүйг хэрэгжүүлэх алдааг илрүүлэх программыг бэлтгэх.	
4. Боловсруулсан программыг ашиглан алдааны төрөл тус бүрээр алдааны жагсаалтыг гаргах.	
5. Алдааны жагсаалтыг баримтжуулан өгөгдлийн санд оруулж өгөх.	
6. Бусад (бичих)	

5.3.ii Мэдээллийг динамик эгнээний хувьд хянан баталгаажуулах. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Динамик эгнээний алдааг илрүүлэх дүрэм, арга зүйг тодорхойлох.	
2. Динамик эгнээний алдааг илрүүлэх дүрэм, арга зүйд үндэслэн өмнө нь боловсруулсан динамик эгнээний алдааг илрүүлэх программ, синтакс, багцын мэдээллийн санд энэ төрлийн загвар байгаа эсэхийг шалгах.	
3. Ижил төстэй гэж тодорхойлсон программ, синтакс, багцыг ашиглан тухайн дүрэм, арга зүйг хэрэгжүүлэх алдааг илрүүлэх программыг бэлтгэх.	
4. Боловсруулсан программыг ашиглан алдааны төрөл тус бүрээр алдааны жагсаалтыг гаргах.	
5. Алдааны жагсаалтыг баримтжуулан холбогдох мэдээллийн санд болон мета мэдээллийн санд ачаалах.	
6. Бусад (бичих)	

Тойм/тодорхойлолт

--

5.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

5.4 Засварлах, нөхөн тооцох

Энэ дэд үе шатанд мэдээлэл нэмэх эсвэл өөрчлөх эсэх, ашиглах арга зүйг сонгох, мэдээллийн утгыг нэмэх/өөрчлөх, мэдээллийн шинэ утгыг дата сэт руу оруулах, өөрчлөгдсөн гэж тэмдэглэх, засварлах болон нөхөн тооцох явцад мета мэдээлэл үйлдвэрлэх зэргийг тодорхойлно.

5.4.i мэдээлэлд засвар хийх. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Алдааны тодруулгыг хийх, засварлах дүрэм, арга зүйг боловсруулах.	
2. Боловсруулсан дүрэм арга зүйн дагуу алдааны тодруулгыг хийж, тодруулгын үр дүн тайлбарыг бүртгэж баримтжуулах.	
3. Тодруулгын үр дүн, тайлбарт үндэслэн засварыг хэрхэн хийх талаарх шийдвэрийг гаргаж бүртгэж баримтжуулах.	
4. Тодорхойлсон засварыг хийх гараар болон автоматаар программаар хийх.	
5. Засварласан мэдээллийн санд өмнөх үе шатанд тодорхойлсон алдааг илрүүлэх программыг ажиллуулж, алдааны жагсаалтыг гарган авах.	
6. Засварласан мэдээллийн санд хийсэн шалгалтын үр дүнг тодруулгын үр дүн тайлбартай харьцуулан, дахин засвар хийх эсвэл засвар хийхгүй үлдээх эсэх тухай шийдвэрийг гаргах.	
7. Дахин засвар хийх шаардлагатай гэж тодорхойлсон бол засварлалтыг дахин хийх.	
8. Дахин засвар хийхгүй үлдээх хэсгээс бөглөгдөөгүй хоосон орхигдсон утгын жагсаалтыг гаргаж баримтжуулах.	
9. Засвар хийсэн мэдээллийн санд нөхөн тооцох (imputation) үйлдэл хийх эсэх талаарх шийдвэрийг гаргах.	

10. Нөхөн тооцох (imputation) үйлдэл хийхгүй гэж шийдвэрлэсэн тохиолдолд засварласан мэдээллийн санг дүн шинжилгээ хийх шатанд шилжүүлнэ. Нөхөн тооцох (imputation) үйлдэл хийхээр шийдвэрлэсэн тохиолдолд дараагийн статистикийн даалгаврыг хэрэгжүүлнэ.	
11. Тодорхойлсон алдаа, тэдгээрийг тодруулсан, зассан талаарх мэдээллийг баримтжуулсан байна.	
12. Бусад (бичих)	

5.4.ii Нөхөгдөөгүй хоосон орхисон утгыг нөхөн тооцох. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Нөхөн тооцох дүрэм, арга зүйг боловсруулах. Энэхүү дүрэм, арга зүйд hot deck, cold deck, дундаж үзүүлэлтээр орлуулах (mean substitution), регрессийн аргаар нөхөх (regression) зэрэг стандарт аргууд орно.	
2. Тодорхойлсон дүрэм арга зүйн дагуу нөхөн тооцох үйлдлийг хэрэгжүүлэх программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг боловсруулах.	
3. Нөхөн тооцох үйлдлийг хэрэгжүүлэх программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг ажиллуулан нөхөн тооцох үйлдлийг хэрэгжүүлж, судалгаа, мэдээний өгөгдлийн бүтэн санг бүрдүүлэх.	
4. Бусад (бичих)	

Засварлах & нөхөн тооцох тойм/тодорхойлолт

--

5.4 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

5.5 Шинэ хувьсагч ба нэгж үүсгэх

Энэхүү дэд үе шатанд мэдээлэл цуглуулалтаар аваагүй боловч шаардлагатай гарцыг бий болгоход хэрэгтэй хувьсагч болон нэгжийг мэдээллээс гаргаж авах үйлдэл хийнэ. Дата сетэд аль хэдийн байгаа нэг буюу хэд хэдэн хувьсагчид арифметик томьёо хэрэглэх, эсвэл өөр өөр загварын таамаглалуудыг ашиглах замаар шинэ хувьсагчдыг гаргаж авдаг.

Шинэ хувьсагч болон нэгж үүсгэх тойм/тодорхойлолт

--

5.5.i Шинэ хувьсагч үүсгэх. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Гарц, бүтээгдэхүүний жагсаалтад үндэслэн шинээр гаргаж авах шаардлагатай хувьсагчдыг тодорхойлох.	
2. Шинэ хувьсагчийг гаргаж авах - үүсгэх дүрэм, аргачлалыг боловсруулах.	
3. Тодорхойлсон дүрэм арга зүйн дагуу шинэ хувьсагчийг гарган авах - үүсгэх программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг боловсруулах.	
4. Шинэ хувьсагчийг гарган авах - үүсгэх программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг ажиллуулан шинэ хувьсагч бүхий судалгаа, мэдээний өгөгдлийн санг бүрдүүлэх.	
5. Статистикийн ангилал, хувьсагчдын мэдээллийн санд шинээр гарган авсан хувьсагчдыг нэмж оруулах.	
6. Бусад (бичих)	

5.5.ii Шинэ нэгж үүсгэх.

1. Гарц, бүтээгдэхүүний жагсаалтад үндэслэн шинээр гаргаж авах шаардлагатай нэгжүүдийг тодорхойлох	
2. Шинэ нэгжийг үүсгэх дүрэм, арга зүйг боловсруулах.	
3. Тодорхойлсон дүрэм арга зүйн дагуу шинэ хувьсагчийг гарган авах - үүсгэх программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг боловсруулна.	
4. Шинэ хувьсагчийг гарган авах - үүсгэх программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг ажиллуулан шинэ хувьсагч бүхий судалгаа, мэдээний өгөгдлийн санг бүрдүүлэх.	
5. Статистикийн ангилал, хувьсагчдын мэдээллийн санд шинээр гарган авсан хувьсагчдыг нэмж оруулах.	

5.5 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

5.6. Түүврийн жинг тооцож оруулах

Энэ дэд үе шатанд 2.5 дахь дэд үе шат (Мэдээлэл боловсруулах, дүн шинжилгээ хийх)-нд тодорхойлсон арга зүйн дагуу мэдээллийн нэгжийн бичлэгт жинг үүсгэдэг.

Тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Түүврийн жинд тохиргоо хийх, түүврийн жинг мэдээллийн санд оруулах дүрэм, арга зүйг тодорхойлох	
2. Тодорхойлсон дүрэм арга зүйн дагуу түүврийн жинг тооцох, түүврийн жинг мэдээллийн санд оруулах программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг боловсруулах.	
3. Мэдээлэл цуглуулалтын үйл ажиллагааны үр дүн судалгаа, мэдээнд хамрагдаагүй нэгжийн жагсаалт, шалтгааны тайлбар мэдээлэлд үндэслэн түүврийн жинд тохиргоо хийх.	
4. Тооцсон түүврийн жинг мэдээллийн санд холбогдох программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг ашиглан оруулна.	
5. Бусад (бичих)	

5.6 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно уу

Үзүүлэлтийн дугаар

5.7 Агрегат үзүүлэлтийг тооцоолох

Энэ үе шатанд микро өгөгдөл болон доод түвшний агрегат үзүүлэлтүүдээс агрегат үзүүлэлтийг тооцох үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ. Үүнд тодорхой дундын шинж чанарууд (жишээ нь хүн ам зүйн болон газарзүйн ангиллаар мэдээллийг нэгтгэх)-аар үзүүлэлтийг мэдээлэлд нэгтгэх, дундаж болон дисперсийн утгыг тодорхойлох, холбогдох жинг ашиглах зэрэг ажиллагаа хамаарна.

Агрегат үзүүлэлтийг тооцоолох тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Микро өгөгдлийн сангаас агрегат үзүүлэлтийг тооцох дүрэм, арга зүйг тодорхойлох. Энд тооцох агрегат үзүүлэлт, тухайлбал, нийлбэр үзүүлэлт, нийт эх олонлогийн хэмжээ, түүврийн алдаа, итгэх завсрын хэмжээ гэх мэт, тэдгээрийг тооцох арга зүйг тодорхойлсон байна.	
2. Микро өгөгдлийн сангаас агрегат үзүүлэлтийг тооцож, өгөгдлийн санд нэгтгэх болон мэдээллийн сан үүсгэх программ, синтакс “syntax”, багц “batch”-ыг боловсруулах.	
3. Агрегат үзүүлэлтийг тооцож өгөгдлийн санд нэгтгэх буюу агрегат үзүүлэлтийн санг үүсгэх.	
4. Бусад (бичих)	

5.7 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

5.8 Өгөгдлийн файлыг эцэслэх

Энэ дэд үе шатанд энэ үе шатны бусад дэд процессын үр дүн болон “Дүн шинжилгээ хийх” үе шатанд орц болон ашиглагдах мэдээллийн файл дахь үр дүн (ихэвчлэн макро мэдээлэл)-г хамтад нэгтгэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлдэг.

Өгөгдлийн файлыг эцэслэх Тойм/тодорхойлолт

--

5.8 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

6. ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ ҮЕ ШАТ

Энэ үе шатанд статистикийн гарцуудыг үйлдвэрлэх гаргаж, нарийвчлан шалгадаг. Үүнд статистикийн агуулгыг (тайлбар, техникийн тэмдэглэл гэх мэт) бэлтгэх, гарцыг хэрэглэгчдэд тархаахаас өмнө “хэрэгцээнд нийцэж буй” эсэхийг хянан үзэх зэрэг үйл ажиллагаа хамаарна. Энэ үе шатанд мөн бэлтгэсэн статистикийг статистик шинжээчдэд ойлгомжтой болгох дэд процесс болон үйл ажиллагаанууд хамаарна.

6.1 Гарцын төслийг бэлтгэх

Тойм/тодорхойлолт

--

6.1.i Өгөгдлийн сангаас статистикийн бүтээгдэхүүнд шаардлагатай үр дүнгийн хүснэгтүүдийг бэлтгэх. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Гарах хүснэгт, түүний мөр баганад орох хувьсагчид, утгыг тодорхойлох арга зүй зэргийг багтаах.	
2. Үр дүнгийн хүснэгтийг гаргах дүрэм арга зүйн дагуу үр дүнгийн хүснэгтийг гаргах программ, синтаксийг боловсруулах.	
3. Үр дүнгийн хүснэгтүүдийг гаргаж, шаардлагатай засвар өөрчлөлтийг хийж, статистикийн бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулах.	
4. Бусад (бичих)	

6.1.ii Статистикийн график гаргах. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. График байгуулах дүрэм, арга зүйн дагуу график байгуулах программ, синтаксийг боловсруулах.	
2. График байгуулж, шаардлагатай засвар өөрчлөлтийг хийж, статистикийн бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулах.	
3. Бусад (бичих)	

6.1.iii Үр дүнгийн динамик эгнээн дэх улирлын нөлөөллийг арилгах. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Үр дүнгийн динамик эгнээн дэх улирлын нөлөөллийг олж илрүүлэх, арилгах, динамик эгнээг засварлах дүрэм арга зүйг тодорхойлох.	
2. Үр дүнгийн динамик эгнээн дэх Улирлын нөлөөллийг олж илрүүлэх, арилгах, динамик эгнээг засварлах дүрэм арга зүйн дагуу улирлын нөлөөллийг олж илрүүлэх, арилгах, динамик эгнээг засварлах программ, синтаксийг боловсруулах.	
3. Улирлын нөлөөллийг олж илрүүлэн арилгаж, динамик эгнээг засварлан статистикийн бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулна.	
4. Бусад (бичих)	

6.1.iv Үр дүнгийн динамик эгнээг бүрдүүлэх. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Үр дүнгийн динамик эгнээний хүснэгтийг шинэчлэх дүрэм арга зүйг тодорхойлох.	
2. Үр дүнгийн динамик эгнээний хүснэгтийг шинэчлэх дүрэм арга зүйн дагуу үр дүнгийн динамик эгнээний хүснэгтийг шинэчлэх программ, синтаксийг боловсруулах.	
3. Үр дүнгийн динамик эгнээний хүснэгтүүдийг шинэчилж, шаардлагатай засвар өөрчлөлтийг хийж, статистикийн бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулах.	
4. Бусад (бичих)	

6.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

6.2 Гарцыг хянан баталгаажуулах

Энэ дэд үе шатанд статистикчид үйлдвэрлэн гаргасан гарцын чанарыг чанарын ерөнхий үйл ажиллагааны хүрээ болон хүлээлттэй харьцуулан шалгаж баталгаажуулдаг.

Гарцын хянан баталгаажуулах баталгаажуулах тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Бий болгосон гарцыг хянан баталгаажуулах дүрэм журам, зааварчилгааг боловсруулах.	
2. хянан баталгаажуулалтын үйл ажиллагааг дарааллын дагуу гүйцэтгэж үр дүнг баримтжуулах	
3. “Хянан баталгаажуулалт”-ын явцад тодорхойлсон асуудлуудад дүн шинжилгээ хийж, асуудлыг шийдвэрлэх арга замыг тодорхойлно.	
4. Тодорхойлсон шийдвэрлэх арга замын дагуу асуудлуудыг шийдвэрлэж, шаардлагатай засвар өөрчлөлтийг хийх.	
5. Засварласан гарцуудыг статистикийн бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулна.	
6. Бусад (бичих)	

6.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

6.3 Гарцыг тайлбарлах

Энэ дэд үе шатанд статистикчдын олж авсан гүнзгий ойлголтыг гаргаж тавьдаг.

Тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Гарц, тэдгээр дэх үр дүнг тайлбарлах нийтлэг дүрэм журам, зааварчилгааг боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	
2. Дээр дурдсан нийтлэг дүрэм журам, зааварчилгаанд үндэслэн гарцыг арга зүйн техникийн тайлбар, танилцуулгыг бэлтгэх бөгөөд ингэхдээ өмнөх давталтад болон ижил төстэй статистик мэдээлэлд ашигласан тайлбар танилцуулга, өмнөх үе шат, дэд шатууд дахь арга зүй техникийн тайлбар тодорхойлолтын мета мэдээлэлд үндэслэн бэлтгэх.	
3. Гарц дахь үр дүнг тайлбарлах бөгөөд ингэхдээ энгийн тайлбарлах (descriptive analysis) болон динамик эгнээний шинжилгээний (time series analysis) зэрэг урьдчилан бэлтгэсэн загварын дагуу бэлтгэнэ.	
4. Тайлбар, танилцуулгыг үг үсэг, загвар дизайн, тоон мэдээллийн хувьд “хянан баталгаажуулах” үйл ажиллагааг гүйцэтгэж, үр дүнг баримтжуулна	
5. “Хянан баталгаажуулалт”-ын явцад илэрсэн алдаа, асуудлын дагуу холбогдох засвар өөрчлөлтийг тайлбар танилцуулгын файлд хийж баримтжуулсан байна.	
6. Засварласан тайлбар танилцуулгыг статистикийн бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулах.	
7. Бусад (бичих)	

6.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

6.4 Мэдээллийн нууцлалыг хамгаалахад хяналт тавих

Энэхүү дэд процесс нь түгээх дата (болон мета дата) нь байгууллагын бодлого, дүрмийн дагуу эсвэл 2.5 дэд процесст (дизайн боловсруулалт, дүн шинжилгээ) бий болгосон процессын тусгай аргачлалын дагуу нууцлалын зохих дүрмийг зөрчихгүй байхыг баталгаажуулдаг. Үүнд анхдагч

болон хоёрдогч илчлэлийг шалгах, түүнчлэн дата дарах эсвэл үймүүлэх арга техникийг ашиглах, бүтээгдэхүүнийг шалгах зэрэг орно. Статистикийн ил тод байдлын хяналтын зэрэг, арга нь өөр өөр төрлийн бүтээгдэхүүний хувьд өөр байж болно. Жишээлбэл, судалгааны зорилгоор бичил дата багцад ашигладаг арга нь хэвлэгдсэн хүснэгтүүд, гео орон зайн статистикийн эцсийн үр дүн эсвэл газрын зураг дээрх дүрслэлээс өөр байх болно.

Энэ дэд үе шатанд тархаах мэдээлэл (болон мета мэдээлэл) тухайн байгууллагын нууцлалын зохих журмыг эсхүл 2.5-р үе шат (Боловсруулалт, дүн шинжилгээг төлөвлөх)-д бий болгосон тодорхой аргачлалыг зөрчсөн эсэхийг хянан үздэг.

Мэдээллийн нууцлалыг хамгаалахад хяналт тавих тойм/тодорхойлолт

--

6.4.i Статистикийн гарцын хувьд мэдээллийн нууцлалыг хамгаалахад хяналт тавих. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Статистикийн гарц дах мэдээллийн нууцлалыг хангах нийтлэг журамд нууцлалыг хангах шаардлагатай мэдээллийн төрөл, тодорхойлолтыг тодорхойлсон байх.	
2. Бэлтгэсэн статистикийн гарц, түүний тайлбар танилцуулгад нууцлалтай холбоотой мэдээлэл агуулагдаж байгаа эсэхийг тодруулж, тухайн мэдээллийн төрлийг тодорхойлж, шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.	
3. Мэдээллийн нууцлалтай холбоотой илэрсэн асуудал, тэдгээрийг шийдвэрлэх арга хэмжээ, холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлснээр үүссэн гарцуудыг баримтжуулж авах.	
4. Мэдээллийн нууцлалыг баталгаажуулсан гарцуудыг статистикийн мэдээллийн санд оруулах.	
5. Бусад (бичих)	

6.4.ii Статистикийн микро өгөгдлийн хувьд мэдээллийн нууцлалыг хамгаалахад хяналт тавих. Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Микро мэдээллийн файлд агуулагдаж буй нууцлалыг хангах шаардлагатай мэдээллийн төрөл, тодорхойлолт, энэ төрлийн мэдээлэл агуулагдаж байгаа тохиолдолд мэдээллийг нууцлалыг хангах чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга зам зэргийг зааж өгсөн байна.	
2. Микро өгөгдлийн файлд нууцлалтай холбоотой мэдээлэл агуулагдаж байгаа эсэхийг тодруулж, тухайн мэдээллийн төрлийг тодорхойлж, шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх. Үүнийг бэлэн бэлтгэсэн загвар программ, синтаксыг ашиглаж автоматаар эсвэл гар аргаар хийж болно.	
3. Мэдээллийн нууцлалтай холбоотой илэрсэн асуудал, тэдгээрийг шийдвэрлэх арга хэмжээ, холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлснээр үүссэн микро өгөгдлийн файлыг архивлах.	
4. Мэдээллийн нууцлалыг хангасан гарцуудыг статистикийн бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулах.	
5. Бусад (бичих)	

6.4 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

6.5. Гарцыг эцэслэх

Энэ дэд үе шатанд статистик болон холбогдох мэдээлэл нь зорилгод нийцэж байгаа эсэх, чанарын шаардлагыг хангасан эсэх, ашиглахад бэлэн болсон эсэхийг хянан үздэг.

Гарцыг эцэслэх тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. "Гарцыг хянан баталгаажуулах" даалгаврыг эцэслэх;	
2. Мэдээллийг гаргах түвшин тодорхойлох, анхаарах зүйлсийг тодруулж өгөх;	
3. Тайлбар, техникийн тэмдэглэгээ, товч дүгнэлт болон бусад шаардлагатай аливаа мета мэдээлэл зэрэг туслах мэдээллийг нэгтгэх;	
4. Дотоод нэмэлт баримт бичгийг бүрдүүлэх;	
5. Холбогдох дотоодын мэргэжилтэнтэй нийтэд зарлахын өмнөх хэлэлцүүлгийг хийх;	
6. Бусад (бичих)	

6.5 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

7. ТАРХААХ ҮЕ ШАТ

Энэ үед шатанд статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хэрэглэгчдэд хүргэх үйл ажиллагааг зохицуулна. Энд төрөл бүрийн сувгаар статик болон динамик бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгох, тархаахтай холбоотой бүхий л үйл ажиллагаа хамаарна. Эдгээр үйл ажиллагаа нь хэрэглэгчдэд статистикийн байгууллагаас гаргасан бүтээгдэхүүнд хандах, ашиглахад нь дэмжлэг үзүүлнэ.

7.1. Гарцын системийг шинэчлэх

Энэ дэд үе шатанд мэдээлэл, мета мэдээлэл тархаалтын зорилгоор тэдгээрийг ачаалах, хадгалах системийн (жишээ нь мэдээллийн сангийн) шинэчлэлийг зохицуулдаг.

Гарцын системийг шинэчлэх Тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Статистикийн байгууллагын дотор болон гадна байгаа хэрэглэгчдэд ямар түвшинд мэдээлэл ашиглуулах, тархаахыг шийдэх.	
2. Гаднын хэрэглэгчдэд ашиглуулах, тархаах зорилготой бүх холбогдох мэдээллийн сан болон мета мэдээллийн тус тусын эх үүсвэрээс ачаалж авах.	
3. Бүрэн бүтэн, шинэчлэгдсэн эсэхийг шалгаад статистикийн нэгдсэн мэдээллийн санд ачаална – enumeration хүснэгт. Тооллогын болон судалгааны каталог - тооллогын мета мэдээлэл, тооллогын асуулга, маягт, бичил мэдээллийн сан (өрх, хувь хүн), хураангуй тайлан, сэдэвчилсэн судалгааны тайлан. Тооллогын мэдээллийн сан, Үндэсний хүн ам зүйн атлас - Газарзүйн мэдээллийн системд суурилсан тооллогын бичил мэдээллийн сан.	
4. Мэдээлэл тархаалтын системд ачаалах элементүүдийг нээлттэй өгөгдлийн шалгуурыг хангаж буй байдалд үнэлгээ хийх (хандалтыг хязгаарлаагүй, хэрэглэх, татаж авахад хялбар, машинд уншигдах цахим хэлбэртэй).	
5. Бусад (бичих)	

7.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

7.2. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгох

Энэхүү дэд үе шатанд хэрэглэгчдийн хэрэгцээг хангах зорилготой тархаалт хийх бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг үйлдвэрлэдэг. Үүнд хэвлэмэл бүтээгдэхүүн, хэвлэлийн нийтлэл, веб сайт орж болно. Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ нь интерактив график, хүснэгт, олон нийтэд ашиглуулах микро өгөгдлийн сан, татаж авах боломжтой файл зэрэг олон хэлбэртэй байж болно..

Тойм/тодорхойлолт

--

7.2.i Тархаалтын хэвлэмэл бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх.

Тархаалтын хэвлэмэл бүтээгдэхүүний тойм/тодорхойлолт

--

7.2.ii Тархаалтын хэвлэмэл бус бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх..

Тархаалтын хэвлэмэл бус бүтээгдэхүүний тойм/тодорхойлолт

--

7.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

7.3. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон нийтэд зарлах

Энэ дэд үе шатанд статистикийн мэдээллийг тархаах хуваарь, хэлбэрийг авч үзсэн байна. Энд хэвлэл мэдээлэл болон төрийн байгууллагууд зэрэг тодорхой бүлэгт хийх товч танилцуулга мэдээлэл, түүнчлэн зарлахаас өмнөх хориг зэргийг хамруулсан байна. Захиалагчдад бүтээгдэхүүнийг хүргэх, судлаачид зэрэг эрх бүхий хэрэглэгчдийн бүлгийн нууцлалтай мэдээлэл ашиглах зохицуулалт энд мөн орно.

Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон нийтэд зарлах тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Тархаалтын бүтээгдэхүүнийг гаргах хугацаа (press release date)-ны төлөвлөгөөг төлөвлөлтийн үе шатанд гаргаж, байгууллагын веб сайтад байршуулсан байх.	
2. Тархаалтын бүтээгдэхүүнийг зарлах, хэрэглэгчидтэй харилцах журмыг боловсруулан хэрэгжүүлэх.	
3. Журмын дагуу тархаалтын бүтээгдэхүүн бэлэн болсныг тодорхойлсон сувгуудаар, тодорхойлсон агуулгатайгаар мэдэгдэх.	
4. Тархаалтын бүтээгдэхүүн бэлэн болсныг хэрэглэгчдэд зарлах үйл ажиллагааны үр дүнг вэб сайт, социал медиа хуудсанд хандсан хэрэглэгчдийн тоо, тэднээс ирсэн санал хүсэлт гэх мэт үзүүлэлтээр хэмжиж баримтжуулж бүртгэсэн байна.	
5. Бусад (бичих)	

7.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

7.4. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчлах

Энэхүү дэд үе шат нь статистикийн үйл ажиллагаагаар бий болсон статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг идэвхтэй сурталчилж, хамгийн өргөн хүрээнд хэрэглэгчдэд хүргэхэд тусалдаг. Энд бүтээгдэхүүний зорилтот боломжит хэрэглэгчидтэй харилцах хэрэгслүүдийг ашиглах, түүнчлэн хэрэглэгчид статистикийн мэдээллийг ашиглах үйл явцыг бий болгох веб сайт, тайлбар толь, блог, нийгмийн сүлжээ зэрэг арга хэрэгслийг ашиглах үйл ажиллагаа орно.

Статистикийн бүтээгдэхүүнийг сурталчлах Тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэв.

1. Тархаалтын бүтээгдэхүүнийг сурталчлах нийтлэг зөвлөмжийг боловсруулан хэрэгжүүлэх.	
2. Зөвлөмжийн дагуу өмнө нь боловсруулсан сурталчилгааны материалын загварыг ашиглан статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчлах материалуудыг бэлтгэн боломжит сувгуудаар тараах.	
3. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчлах арга хэмжээ, үйл ажиллагааг зохион байгуулах.	
4. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчлах үйл ажиллагааны үр дүнг веб сайт, социал медиа хуудсанд хандсан хэрэглэгчдийн тоо, тэднээс ирсэн санал сэтгэгдэл, зохион байгуулсан үйл ажиллагаанд оролцогчдын тоо, шинээр бүртгүүлсэн хэрэглэгчдийн тоо гэх мэт үзүүлэлтээр хэмжиж баримтжуулж бүртгэсэн байх.	
5. Бусад (бичих)	

7.4 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

7.5. Хэрэглэгчидтэй харилцах

Энэхүү дэд үе шатанд микро өгөгдлийг ашиглах зэрэг хэрэглэгчдийн хүсэлт, шаардлагыг бүртгэдэг, хариу нь зөвшөөрөгдсөн хугацаанд хүргэгддэг байх нөхцөлийг бүрдүүлдэг.

Хэрэглэгчийн дэмжлэгийг удирдах Тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний талаар хэрэглэгчдээс санал хүсэлт, шаардлагыг хүлээн авах, хариу өгөх нийтлэг зааврыг боловсруулан хэрэгжүүлэх.	
2. Зааврын дагуу өмнө нь ирсэн санал хүсэлт, шаардлагад дүн шинжилгээ хийж, тогтоосон хугацаанд нь багтаан хариу өгөх.	
3. Шийдвэрлэж чадаагүй санал хүсэлт, шаардлага, тэдгээрийн үндэслэл тайлбар, цаашид авч үзэх эсэх талаарх шийдвэр зэрэг мэдээллийг бүртгэн баримтжуулах	
4. Хэрэглэгчидтэй харилцах үйл ажиллагааны үр дүнг шийдвэрлэж чадаагүй хүсэлт шаардлагын эзлэх хувь, хамгийн сүүлийн хүсэлт ирснээс хойш өнгөрсөн хугацаа гэх мэт үзүүлэлтээр хэмжиж баримтжуулж бүртгэсэн байх.	
5. Бусад (бичих)	

7.5 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

8. ҮНЭЛЭХ ҮЕ ШАТ

Энэ үе шат статистикийн чанарын удирдлагын илүү нийтлэг үйл ажиллагаанаас ялгаатайгаар статистикийн үйл ажиллагааны тухайн нөхцөлд хийгдэх үнэлгээг тодорхойлж өгдөг. Энэ үе шат статистикийн үйл ажиллагааны төгсгөлд хэрэгжих боловч өмнөх үе шатуудын гарцад суурилдаг. Энд тухайн нэг статистикийн үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг үнэлэх, тоон болон чанарын орцуудыг цуглуулах, боломжит сайжруулалтыг тодорхойлох, эрэмбэлэх үйл ажиллагаа орно.

8.1 Үнэлгээний орцыг цуглуулах

Үнэлгээний материалыг аливаа бусад үе шат болон дэд үе шатанд бий болгож болно. Хэрэглэгчдийн эргэх холбоо, мета өгөгдлийн боловсруулалт (пара мэдээлэл), системийн хэмжээснүүд болон ажилтнуудын санал зэрэг олон хэлбэртэй байж болно. Энэхүү дэд үе шат нь эдгээр бүх орцыг цуглуулж, үнэлгээ хийх ажилтан эсвэл баг ашиглахад бэлэн болгох үйл ажиллагаа хамаарна.

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Үнэлгээний орцын мэдээллийн шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох. Бүх дэд үе шатны чанарын шалгуур үзүүлэлт нь үнэлгээний орцуудын мэдээллийн санд шууд орно.	
2. Холбогдох мэдээллийн сан, мета мэдээллийн сангаас үнэлгээний орцын мэдээллийг цуглуулж, үнэлгээний орцын мэдээллийн санг үүсгэнэ.	
3. Бусад (бичих)	

8.1 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

8.2 Үнэлгээ хийх

Энэхүү дэд үе шатанд үнэлгээний орцуудад дүн шинжилгээ хийж, тэдгээрийг хүлээгдэж буй/зорилтот жишиг үр дүнтэй (боломжтой бол) харьцуулж, үнэлгээний тайлан болгож эсвэл хяналтын самбар болгон нэгтгэн дүгнэх үйл ажиллагаа явагдана. Үнэлгээг бүх үе шатуудын төгсгөлд, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх явцад тасралтгүйгээр эсвэл үйл ажиллагааны туршид хийж болно.

Үнэлгээ хийх тойм/тодорхойлолт

--

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү.

1. Үнэлгээний орцын мэдээллийн сан дахь мэдээлэл үзүүлэлт буюу төлөвлөсөн үзүүлэлт болон гүйцэтгэлийн үзүүлэлтийн мэдээллийг гаргаж авна.	
2. Үнэлгээний орцын мэдээлэл үзүүлэлтүүдийг ач холбогдолтой байдлын, үр дүнгийн, үр ашгийн, тогтвортой байдлын гэх зэргээр ангилж авч үзэх. Гүйцэтгэлийн үзүүлэлтүүдийг үнэлгээний үзүүлэлтийн ангиллын дагуу үнэлгээ дүгнэлтийг хийнэ.	
3. Төлөвлөсөн болон гүйцэтгэлийн үзүүлэлтийг хооронд нь харьцуулж, үнэлгээ, дүгнэлтийг хийх.	
4. Үнэлгээний дүгнэлтэд үндэслэн дараагийн давталтад анхаарах асуудал буюу санал зөвлөмжийг боловсруулах	
5. Бусад (бичих)	

8.2 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

8.3 Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулах

Энэ үе шатанд шаардлагатай шийдвэр гаргалтыг тодорхойлж, үнэлгээний тайланд үндэслэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулах үйл ажиллагааг хамтад нь хэрэгжүүлдэг.

Гүйцэтгэсэн алхмаа ✓ тэмдгээр тэмдэглэнэ үү .

1. Үнэлгээний дүгнэлт санал зөвлөмжид үндэслэн цаашид хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулах. Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа тус бүр нь дараагийн давталтын аль үе шат, дэд үе шатанд хамаарахыг тодорхой зааж өгсөн байна.	
2. Боловсруулсан төлөвлөгөөнд сайжруулалтын үйл ажиллагаануудыг хэрэгжүүлэх боломж, ач холбогдлын түвшин, хэмжигдэх байдал зэрэг талаас үнэлж үзэж дахин сайжруулалт хийж, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний төслийг холбогдох нэгжийн түвшинд хэлэлцүүлнэ.	
3. Хэлэлцүүлгээс гарсан санал зөвлөмжийг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгаж, эцэслэн баталж, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх зохицуулалтыг хийнэ.	
4. Бусад (бичих)	

8.3 Чанарын үзүүлэлтүүд - Хавсралт 1-ээс 1 эсвэл 2-ыг сонгоно

Үзүүлэлтийн дугаар

ХАВСРАЛТ 1: ЧАНАРЫН ХЭМЖЭЭС, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙГ ХЭМЖИХ ҮЗҮҮЛЭЛТ

1. ХЭРЭГЦЭЭ, ШААРДЛАГЫГ ТОДОРХОЙЛОХ

Хэрэгцээ, шаардлагыг тодорхойлох					
1.1 Хэрэгцээг тодорхойлох	1.2 Хэрэгцээг зөвлөлдөх, баталгаажуулах	1.3 Гарцын зорилгыг тодорхойлох	1.4 Ойлголт, тодорхойлолты г тодорхойлох	1.5 Мэдээллийн бэлэн байдлыг шалгах	1.6 СУА-ны үзэл баримтлалыг боловсруулах

1.1 Хэрэгцээг тодорхойлох

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	a. Статистикийн мэдээллийн үндсэн хэрэглэгчид болон оролцогч талуудын тоо, тэдгээртэй зөвлөлдсөн уулзалт, хэлэлцүүлгийн тоо b. Хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжгүй хэрэгцээний түвшин

1.2 Зөвлөлдөх, хэрэгцээг баталгаажуулах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	a. Хэрэгцээг баталгаажуулсан оролцогч талуудын эзлэх хувь b. Хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамжийн индекс

1.3 Гарцын зорилгыг тогтоох

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Статистикийн нууцлал, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 7)	a. Тоо мэдээллийн нууцлалыг хангах, мэдээллийн нууцыг задруулахаас сэргийлэх зэрэгт хууль эрх зүйн ямар хүндрэл байгааг эсэх
2. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	b. Нэн тэргүүний хэрэгцээт мэдээллийг хөтөлбөр, төлөвлөгөөнд тусгаж хэрэгжүүлсэн байдал
3. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	c. Төлөвлөсөн бүтээгдэхүүн, түүний чанарын хэмжүүр нь хэрэглэгчийн хэрэгцээ шаардлагад нийцэж байгаа эсэх
4. Нөөцийн хүрэлцээг хангах (СЧУС-Зарчим 9)	d. Төлөвлөсөн бүтээгдэхүүн, түүний чанарын хэмжүүрт шаардлагатай хөрөнгө санхүүгийн хэрэгцээг харгалзаж үзсэн эсэх

1.4 Ойлголтыг тодорхойлох

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	a. Одоо мөрдөгдөж байгаа ойлголттой нийцэж байгаа түвшин b. Захиргааны тоо мэдээллийн эх үүсвэрийн мета мэдээлэл c. Үндсэн ойлголт, тодорхойлолт эсвэл олон улсын стандартаас гажсан хэсгийн эзлэх хувь d. Буруу ташаа ойлгож тайлбарлахаас сэргийлж, яг ямар мэдээлэл байгаа нь тодорхой эсэх

1.5 Тоо мэдээллийн бэлэн байдлыг шалгах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Статистикийн нууцлал, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 7)	a. Тоо мэдээлэл цуглуулах, олж авах, ашиглах талаарх хууль эрх зүйн хүндрэлийг үнэлж судалсан эсэх
2. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	b. Зайлшгүй шаардлагатай өөрчлөлтийг санал болгосон түвшин c. Мэдээллийн эх үүсвэр бэлэн байх нөхцөл, түүнийг ашиглахад гардаг хүндрэлийг харгалзан үзэхэд одоо

	байгаа мэдээллийн эх үүсвэр хэрэглэгчдийн хэрэгцээг хангаж байгаа эсэх d. Одоо байгаа мэдээллийн эх үүсвэр хэрэглэгчдийн хэрэгцээг бүрэн хангахгүй байгаа бол тэдний хэрэгцээ шаардлагыг бүрэн дүүрэн хангахад чиглэсэн бодлого стратеги гаргасан эсэх e. Мэдээллийн эх үүсвэрт гарах өөрчлөлтийн талаар урьдчилан мэдэгдэх төлөвлөгөөтэй эсэх f. Тоо мэдээлэл эсвэл мэдээллийн эх үүсвэрт гарах өөрчлөлтийн талаарх төлөвлөгөө байгаа эсэх g. Тоо мэдээллийг холбох үзүүлэлт байгаа эсэх h. Тухайн бүтээгдэхүүн түргэн шуурхай тархаагдаж буй байдал нь хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байдлыг өөрчилж байгаа эсэх
3. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	i. Зорилтот эх олонлогт хамааралгүй нэгжийн эзлэх хувь j. Зорилтот эх олонлогоос орхигдсон нэгжийн эзлэх хувь k. Мэдээллийн хамралт l. Үндсэн хувьсагчдын утга байхгүй байх
4. Эдийн засгийн үр ашигтай байх (СЧУС-Зарчим 11)	m. Тоо мэдээлэл дамжуулах интерфэйсийн үр ашигтай байдлын талаас нь мэдээллийн эх үүсвэрийг үнэлсэн эсэх

1.6 Статистикийн үйл ажиллагааны үзэл баримтлалыг боловсруулах

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Нөөцийн хүрэлцээг хангах (СЧУС-Зарчим 9)	a. Төлөвлөсөн бүтээгдэхүүн, түүний чанарын хэмжүүрт шаардлагатай хөрөнгө санхүүгийн хэрэгцээг харгалзаж үзсэн эсэх b. Үр ашигтай талаас нь мэдээллийн эх үүсвэрийн үнэлсэн эсэх
2. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	c. Статистикийн үйл ажиллагааны үзэл баримтлал нь зөвшөөрөл шийдвэр гаргах байгууллагын шаардлагатай нийцсэн эсэх d. Статистикийн үйл ажиллагааны үзэл баримтлалд 1.2-оос 1.5 хүртэлх дэд үе шатуудаас гарсан үр дүн, санал, зөвлөмжийг тусгасан хэр хэмжээ

2. ТӨЛӨВЛӨХ

Төлөвлөх					
2.1 Бүтээгдэхүүн ий гарцыг төлөвлөх	2.2 Хувьсагчдыг тодорхойлж, төлөвлөх	2.3 Мэдээлэл цуглуулалтыг төлөвлөх	2.4 Түүврийн хүрээ, дизайн	2.5 Боловсруулалт, дүн шинжилгээг төлөвлөх	2.6 СҮА-ны загварыг тодорхойлох

2.1. Бүтээгдэхүүн (гарц)-ийг төлөвлөх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Статистикийн нууцлал, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 7)	a. Нууцлалын болон микро мэдээллийг ашиглах журмыг төлөвлөсөн эсэх
2. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	b. Тухайн бүтээгдэхүүний хэрэглэгчдийн хэрэгцээг хангаж буй хувь хэмжээ c. Үйл ажиллагааг сайжруулах арга хэмжээний эсвэл хэрэглэгчийн сэтгэл ханамж судалгааны үр дүнд үндэслэн өөрчлөгдсөн бүтээгдэхүүний эзлэх хувь, хэмжээ d. Тоо мэдээлэл нь хэрэглэгчийн хэрэгцээ шаардлагыг хангах хэмжээ

3. Нийцтэй, харьцуулагдахуйц байх (СЧУС-Зарчим 18)	е. Харьцуулагдахуйц динамик эгнээний хүлээгдэж буй урт
4. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	ф. Тоо мэдээллийг хянан тодотгох асуудлыг төлөвлөсөн эсэх

2.2. Хувьсагчдыг тодорхойлж төлөвлөх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Эдийн засгийн үр ашигтай байх (СЧУС-Зарчим 11)	а. Ижил төрлийн судалгаа, захиргааны тоо мэдээллээс авч ашигладаг үндсэн хувьсагч болон эх олонлогт хамаарах ойлголт, тодорхойлолт, ангиллын эзлэх хувь
2. Мета өгөгдөл зохицуулагдсан байх (СЧУС-Зарчим 19)	б. Олон улсын болон үндэсний стандартыг баримталдаг үндсэн хувьсагч, эх олонлогт хамаарах ойлголт, тодорхойлолт, ангиллын эзлэх хувь с. Шинэ ойлголт, тодорхойлолт, ангиллын нэвтрэлтийн хувь д. Бүрэн гүйцэд архивлагддаг мета мэдээллийн эзлэх хувь е. Мета мэдээлэл бүхий цуглуулсан болон тооцож гаргасан хувьсагчийн эзлэх хувь

2.3. Мэдээлэл цуглуулалтыг төлөвлөх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	а. Үйл ажиллагаандаа одоо байгаа аргачлал, мэдээлэл цуглуулах системээ ашигласаар байгаа эсэх б. Мэдээлэл цуглуулах арга нь цуглуулах мэдээллийн шинж чанар, хэмжээтэй нийцэж байгаа эсэх с. Мэдээлэл цуглуулах арга техникээ шинэчилсэн/сайжруулсан огноо д. Мөрдөхөөр заасан стандарттай асуулга нь нийцэж байгаа эсэх е. Тоо мэдээлэл цуглуулах тогтолцоо/интерфейсийн ойлгомжтой, тодорхой байдал ф. Тоо мэдээллийг нэгтгэх арга техник нь ойлгомжтой, тодорхой байгаа эсэх
2. Мэдээлэгчид дарамт учруулахгүй байх (СЧУС-Зарчим 15)	г. Үр дүнг нь тархаадаггүй боловч мэдээлэл цуглуулахад ашиглагддаг асуултуудын эзлэх хувь. х. Мэдээлэгчээс мэдээлэл авдаг асуулгад байгаа асуултын тоо и. Тогтмол утга бүхий мэдээллийг байнга давтан асуухад мэдээлэгчид ачаалал нэмэгдэх хандлагатай эсэх j. Мэдээлэгчид судалгааны болон судалгаанд оролцсоноор гарах хувь нэмэр, ач холбогдлын талаар урьдчилан мэдээлэх замаар судалгаанд оролцох оролцоог дэмжсэн хэрэглэгчтэй харилцах төлөвлөгөө байдаг эсэх к. Мэдээлэл цуглуулах арга хэлбэрүүдээс мэдээлэгч сонгох боломжтой эсэх

2.4. Түүврийн хүрээ, дизайныг төлөвлөх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Арга зүйн нийцтэй байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 10)	а. Судалгааны олонлог нь зорилтот олонлогтойгоо таарч байгаа хэмжээ б. Түүврийн хүрээг хамгийн сүүлд шинэчилсэн огноо с. Үндсэн үзүүлэлт, тооцоонд нөлөөлж болох хамралтын алдааны болзошгүй нөлөөллийг үнэлсэн эсэх д. Түүврийн дизайны үндсэн үзүүлэлт (тооцсон түүврийн хэмжээ, үндсэн хувьсагчдын тооцоолсон түүврийн алдаа, зардал г.м) е. Тооцооллын үндэслэлтэй байдал (түүврийн дизайнд суурилсан вариаци) ф. Статистикийн нэгж нь дахин давтагдашгүй дугаартай эсэх

2.5. Боловсруулалт, дүн шинжилгээг төлөвлөх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Эдийн засгийн үр ашигтай байх (СЧУС-Зарчим 11)	a. Кодлох, засварлалт болон орлуулга хийх, тоо мэдээллийг нэгтгэх, жин тооцох, тооцоолол хийх үйл ажиллагааг төлөвлөдөг эсэх
2. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	b. Кодлох, засварлалт болон орлуулга хийх, тоо мэдээллийг нэгтгэх, жин тооцох, тооцоолол хийх, тодруулга хийхэд ашигладаг стандарт эсхүл аргачлалын ил тод байдал c. Кодлох, засварлалт болон орлуулга хийх, тоо мэдээллийг нэгтгэх, жин тооцох, тооцоолол хийх аргачлалд хамгийн сүүлд үнэлгээ хийсэн огноо d. Кодлох, засварлалт болон орлуулга хийх, тооцоолол хийх, тоо мэдээллийг нэгтгэх, баталгаажуулах, үр дүн гаргах ажиллагааны тайлбар тодорхойлолтод боловсруулж буй тоо мэдээллийг төрөл эсвэл мэдээллийн эх үүсвэрийг харгалзан үздэг эсэх

2.6. Статистикийн мэдээлэл эрхлэн гаргах систем, ажлын урсгалыг төлөвлөх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	a. Холбогдох урсгалын хамтаар тодорхойлогдож, баримтжуулагдсан СҮАЕЗ-ын үйл ажиллагааны (дэд үе шатуудын хамт) эзлэх хувь b. Мэдээлэл гаргах систем, ажлын урсгалын тайлбар тодорхойлолтод боловсруулж буй тоо мэдээллийг төрлийг харгалзан үздэг эсэх
2. Эдийн засгийн үр ашигтай байх (СЧУС-Зарчим 11)	c. Дараагийн үе шат, дэд үе шатуудад байгууллагын тогтсон шийдлийг ашиглаж буй хувь/хэмжээ d. Дараагийн үе шат, дэд үе шатуудын хүрээнд хүлээх үүрэг хариуцлагыг тогтоосон хувь/хэмжээ e. Тодорхойлсон бүтээгдэхүүн/ажлыг эрхлэн гүйцэтгэх, тархаах зардал
3. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	f. СҮАЕЗ-ын дараагийн дэд үе шатуудад тооцохоор төлөвлөсөн чанарын үзүүлэлтийн тоо g. Ажлын үндсэн үзүүлэлт болгон ашиглаж буй чанарын үзүүлэлтийн эзлэх хувь
4. Шуурхай, цаг хугацаандаа байх (СЧУС-Зарчим 16)	h. Дараагийн үе шат, дэд үе шатуудад хийх ажлыг төлөвлөсөн хугацаа
5. Хүртээмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	i. Нийгмийн сүлжээний хандалт/дагагчдын тоо j. Тухайн хугацаанд тодорхой нэг статистикийн салбарт хийгдсэн мета мэдээллийн хэлэлцүүлгийн тоо. k. Тухайн хугацаанд тодорхой нэг статистикийн салбарын тоо мэдээллийн талаарх хэлэлцүүлгийн тоо

3. СТАТИСТИКИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАГВАРЫГ БИЙ БОЛГОХ ҮЕ ШАТ

Загварчлах						
3.1 Мэдээлэл цуглуулалтын хэрэглэгдэхүүнийг бүрдүүлэх	3.2 Мэдээлэл боловсруулалтын арга зүй, систем, программ хангамжийг бүрдүүлэх	3.3 Мэдээлэл тархаалтад ашиглагдах элементүүдийг бүрдүүлэх	3.4 СҮА-г загварчлах	3.5 СҮА-нд ашиглагдах элементүүдийг турших	3.6 СҮА-ны загварыг бүхэлд нь турших	3.7 СҮА-ны загварыг эцэслэх

3.1. Мэдээлэл цуглуулах хэрэглэлийг бүрдүүлэх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	a. Судалгааны асуулгыг тохирсон аргачлалыг ашиглаж туршсан эсэх

	b. Эцэслэсэн асуулгыг ашиглах явцад туршилтын үр дүнг авч үзэж тайланд тусгасан эсэх c. Мэдээлэл цуглуулалтын хэрэгсэл туршигдсан эсэх d. Мэдээлэл цуглуулах хэрэгслийг хэрэгжүүлэх үйл явцад туршилтын үр дүнг авч үзсэн эсэх e. Тоон мэдээллийн систем/интерфейсүүд туршигдсан эсэх
2. Мэдээлэгчид дарамт учруулахгүй байх (СЧУС-Зарчим 13)	f. Тайлагналтад дарамт үүсдэг эсэх g. Ярилцлага авах тооцоолсон хугацаа h. Мэдээлэл цуглуулалтад асуусан боловч үр дүнг нь гаргаж тархаахгүй асуултуудын хувь i. Өмнөх үйлдлийн давталттай холбоотой мэдээлэгчид учрах ачаалал
3. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	j. Хэрэв холимог эсвэл мэдээлэл цуглуулалтын олон хэлбэрийг зэрэг нэвтрүүлсэн тохиолдолд тоон мэдээлэлд нөлөөлөх үр нөлөөг туршсан эсэх k. Мэдээллийн цуглуулалтын эцэслэсэн горимуудыг хэрэгжүүлэхэд туршилтын үр дүнгүүдийг авч үзсэн эсэх l. Мэдээлэл цуглуулах үе шатанд пара дата олж авах боломжтой эсэх
4. Хүртээмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	m. Мэдээлэл цуглуулалтын үе шатанд ямар мета дата олж авах болон мета дата системд хадгалах боломжтой эсэх
5. Мета өгөгдөл зохицуулагдсан байх (СЧУС-Зарчим 19)	n. Мэдээлэл цуглуулалтын хэрэгслүүд загварчлах үе шатанд хувьсах хэмжигдэхүүнийг бий болгох эсэх o. Загварчлалын шатанд ангиллын хамгийн доод түвшинд кодлох боломжийг цуглуулалтын хэрэгслүүд олгох эсэх

3.2. Мэдээлэл боловсруулалтын арга зүй, систем, программ хангамжийг бүрдүүлэх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	a. Статистикийн үйл явцад программ хангамжийн хэрэгсэл, бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн дэмжлэгтэйгээр үүсгэгдсэн үйлдлийн хувь хэмжээ b. Аж ахуй нэгж байгууллагаас мэдээлэл цуглуулах сайн программ хөгжүүлэлтийн туршлага бий эсэх c. Хөгжүүлэлтийн явцад туршилт хийгдсэн эсэх d. Байгууллагын түвшний мэдээллийн сангууд болон мэдээллийн үйлчилгээний шаардлагуудыг тусгасан эсэх e. Үйл ажиллагааны бүтэц загварчлагдах үед туршилтын стратеги загварчлагдсан байсан эсэх f. Программчлалыг хийсэн ажилтнаас өөр ажилтан нэмэлт туршилтыг хийсэн эсэх g. Программ хангамж, мэдээлэл технологийн хэрэгслүүд зохистой ажиллаж байгаа эсэх, h. Программ зөв үр дүн гаргана гэдгийг баталсан шалгалт хийгдсэн эсэх i. Программын бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн бүрэн баримтжуулалт хийгдсэн, хэрэглэгчийн сургалт хийсэн эсэх j. Их хэмжээний тоон мэдээллийн багцыг зохицуулах ажиллагаа туршигдсан эсэх
2. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	k. Кодчиллын туршилтын дараа тоон мэдээллийн чанарын үнэлгээ хийгдсэн эсэх l. Эцсийн асуулгын хэрэгжилтийн явцад туршилтын үр дүнг авч үзэж тайланд тусгасан эсэх m. Симуляци, үзүүлэлтийн тооцоолол, шинжилгээ эргээр үйл ажиллагааны үр дүнг үнэлсэн эсэх

3.3. Мэдээлэл тархаалтын бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг бүрдүүлэх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Мета өгөгдөл зохицуулагдсан байх (СЧУС-Зарчим 19)	a. Үр дүнгийн тоон мэдээлэлд мета мэдээллийг холбож болох хүрээнд зохих журамд нийцсэн эсэх
2. Хүртгэмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	b. Тархаалтын хэлбэрүүд нь хэрэглэгчдийн шаардлагыг хангах хэмжээнд хүртгэмжтэй, ойлгомжтой байсан эсэх

3.4. Ажлын урсгалыг загварчлах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	a. 2.6-д тодорхойлогдсон дэд үйл ажиллагааны нийт тоо болон мэдээлэл технологийн хэрэгслээр автоматаар хийгдсэн дэд үйл ажиллагаануудын тооны харьцаа
2. Шуурхай, цаг хугацаандаа байх (СЧУС-Зарчим 16)	b. Дараагийн үе шатууд болон дэд үйл ажиллагаануудын төлөвлөгдсөн хугацаа

3.5. Статистикийн үйл ажиллагаанд ашиглах элементийг турших

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	a. Боловсруулалтын системийн туршилтыг эхлэхээс өмнө сервис, тогтмол үйл ажиллагааны программууд туршигдан баталгаажсан эсэх b. Программ бүрийн ажиллагаа, тоон мэдээлэл оруулах, үр дүн гаргах мэдээлэл боловсруулалтын систем туршигдан баталгаажсан эсэх c. Мэдээллийн уялдаа холбоо, статистикийн нэгж байгуулалт туршигдан баталгаажсан эсэх

3.6. Үйл ажиллагааны загварыг турших

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Эдийн засгийн үр ашигтай байх (СЧУС-Зарчим 11)	a. Загварчлалын үе шатанд төлөвлөгдсөн зардлуудаас тархаалт болон боловсруулалтын үр дүнгээр тооцоологдсон зардлуудын зөрүү
2. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	b. Туршилтын үр дүнгүүдийг бодит судалгааны газар дээрх үр дүнтэй харьцуулсан харьцаа c. Туршилтаар гарсан томоохон алдаануудын үнэлгээ (хамрах хүрээ, хариултгүй байх, хэмжилт болон бусад алдаанууд г.м.)

3.7. Үйл ажиллагааны загварыг эцэслэх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Хүртгэмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	a. Стандартын дагуу архивлагдсан материалын хувь

4. МЭДЭЭЛЭЛ ЦУГЛУУЛАХ ҮЕ ШАТ

Мэдээлэл цуглуулах

4.1 Түүврийн хүрээг бүрдүүлэх, түүвэрлэлт хийх	4.2 Мэдээлэл цуглуулалтад бэлтгэх	4.3 Мэдээлэл цуглуулалтыг хэрэгжүүлэх	4.4 Мэдээлэл цуглуулалтыг эцэслэх
---	--------------------------------------	--	--------------------------------------

4.1. Түүврийн хүрээг бүрдүүлэх, түүвэр хийх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	a. Хүрэнээс гадуур хамралтын хувь b. Хүрээ тогтоох явцад залруулсан давхардсан бүртгэлийн хэмжээ c. Орхигдсон хувьсагчийн хувь d. Хүлээгдэж буй болон ажиглагдсан хариулт хоёрын харьцангуй зөрүү e. Түүврийн алдааны хэмжээ

	f. Түүврийн хүрээг бэлтгэх, шинэчлэхэд ашигласан мэдээллийн эх үүсвэрийн хэмжээ g. Түүврийн дизайныг байгуулахад ашиглагдах нэмэлт хувьсагч болон ашигласан мэдээллийн эх үүсвэрийн хэмжээ
2. Шуурхай, цаг хугацаандаа байх (СЧУС-Зарчим 16)	h. Хүрээг үүсгэх болон хүлээгдэж буй хугацааны хоорондох хоцрогдол i. Түүвэр хийх бодит болон хүлээгдэж буй хугацааны хоорондох хоцрогдол

4.2. Мэдээлэл цуглуулалтад бэлтгэх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Статистикийн нууцлал, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 7)	a. Тоон мэдээлэл дамжуулах явцад үүсэх зөрчлийн эрсдэл
2. Нөөцийн хүрэлцээг хангах (СЧУС-Зарчим 9)	b. Хүний нөөцийн болон мэдээллийн технологийн шаардлагууд хангагдсан хувь c. Ажилтнуудыг сургасны дараа мэдээлэл цуглуулалтын ажил гүйцэтгэсэн ажилтнуудын амжилтын хувь
3. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	d. Мэдээлэл цуглуулалтын туршилтын амжилтын хувь
4. Шуурхай, цаг хугацаандаа байх (СЧУС-Зарчим 16)	e. Мэдээлэл цуглуулалтын бодит цаг болон төлөвлөсөн цагийн хоорондын хоцрогдол f. Мэдээлэл цуглуулалтын материал хүлээн авах хугацаа болон хүлээн авсан хугацаа хоорондын хоцрогдол

4.3. Мэдээлэл цуглуулалтыг хэрэгжүүлэх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Мэдээлэгчид дарамт учруулахгүй байх (СЧУС-Зарчим 13)	a. Мэдээлэл цуглуулалтад ажиллах хүний нөөц хангалттай эсэх b. Мэдээлэгчдэд үзүүлэх дэмжлэг (үнэ төлбөргүй дугаар г.м)
2. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	c. Мэдээлэл цуглуулах явцад чанарын хяналт хийдэг эсэх d. Мэдээлэл цуглуулалтад ажиллаж байгаа ажилтнуудад өдөр тутам зөвлөгөө өгдөг эсэх e. Газар дээр турших үйл ажиллагаа мэдээлэл цуглуулах үед хийгдсэн эсэх f. САТI, САPI, РАPI судалгааны хүрээнд хэмжигдсэн ярилцлага авагчийн бүтээмж/гүйцэтгэл g. Хариулагчийн хариу өгөх хувь, төлөөлөх байдлын үзүүлэлтүүд h. Хариулагчийг төлөөлөн хариулт өгөх хувь i. Гарч буй түүврийн бус алдааг тооцоолох, алдааны хувь j. Мэдээлэл цуглуулалтын нэгээс олон горим ашиглах үеийн нөлөөлөл
3. Шуурхай, цаг хугацаандаа байх (СЧУС-Зарчим 16)	k. Мэдээлэл цуглуулалтын хүлээгдэж буй болон бодит эхлэх, дуусах хугацааны хоорондын хоцрогдол

4.4. Мэдээлэл цуглуулалтыг дуусгах

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Эдийн засгийн үр ашигтай байх (СЧУС-Зарчим 11)	a. Мэдээлэл цуглуулалтын төлөвлөсөн болон гүйцэтгэлийн зардал хоорондын зөрүү b. Шаардлага хангасан мэдээлэл цуглуулалтын үйл ажиллагааны хувь (парадата шинжилгээгээр үнэлсэн)
2. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	c. Гарч буй алдааны хувь, түүврийн бус алдааг тооцоолох d. Хэт хамралтын хувь e. Хариултгүй асуултын хувь f. Стандартын дагуу архивлагдсан материалын хувь g. Уншигдахгүй байгаа файлын хувь

5. МЭДЭЭЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАХ ҮЕ ШАТ

Загварчлах							
5.1 Мэдээл- лийг нэгтгэх	5.2 Ангилал, кодлох	5.3 Хянан баталгаа- жуулах	5.4 Засварлах, нөхөн тооцох	5.5 Шинэ хувьсагч, нэгжийг гарган авах	5.6 Жинг тооцож оруулах	5.7 Агрегат үзүүлэлти йг тооцох	5.8 Өгөгдлийн файлыг эцэслэх

5.1. Мэдээллийг нэгтгэх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	a. Судалгаанд хамрагдах нэгж, эх үүсвэрийн хамрах бүх нэгжийн тооны харьцаа b. Ялгаатай анхдагч мэдээллүүдийг хооронд нь холбох үзүүлэлт байгаа эсэх c. Холбох үзүүлэлтийн уялдах түвшин /өндөр, дунд, бага/ d. Холбох өгөгдөл дэх давхардсан бичлэгийн хувь e. Мэдээллүүдийн холболт/ уялдуулалтын үр дүнгийн найдвартай байдал f. Хүн ам, нэгж, өгөгдлийн хэсгийг таних, хувиргахтай холбоотой алдааны хувь g. Гар аргаар холбосон мэдээллийн эзлэх хувь

5.2. Мэдээллийг ангилах, кодлох

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	a. Автоматаар кодлогдсон болон кодлох нийт өгөгдлийн тооны харьцаа b. Автомат болон механик кодлох ажиллагааны чанарын шалгуур
2. Арга зүйн нийцтэй байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 10)	c. Олон улсын стандарт ангилал болон үндэсний ангиллыг өгөгдлийг ангилах, кодлоход мөрдөж буй түвшин d. Кодолсон мэдээллийн хэмжээ e. Тодорхой ангилагдах эсвэл газар зүйн байршлаар ангилагдахгүй статистикийн нэгжүүдийн эзлэх хувь

5.3. Хянаж баталгаажуулах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	a. Боловсруулалтын шатан дах бодит алдааны түвшин

5.4. Засварлах, орлуулан тооцох

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	a. Орлуулан тооцох түвшин b. Орлуулан тооцоололтод ашигладаг мэдээллийн хүрээ c. Засварын үр нөлөөний үзүүлэлт d. Гол хувьсагчдын хэт өндөр болон хэт нам утгуудын түвшин

5.5. Шинэ хувьсагч, нэгж үүсгэх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	a. Хүрээнээс гадуур илүү хамралт
2. Нийцтэй, харьцуулагдахуйц байх (СЧУС-Зарчим 18)	b. Шинээр үүсгэсэн хувьсагчуудын харьцуулагдах түвшин

5.6. Түүврийн жинг тооцох

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	а. Түүврийн жинг тооцох аргачлал, стандартыг мөрдсөн эсэх

5.7. Нэгдсэн үзүүлэлт тооцох

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	а. Түүврийн алдааг харьцангуй стандарт алдаа эсвэл вариацийн коэффициент, итгэх интервалаар илэрхийлсэн эсэх б. Стандарт хазайлт тооцох с. Мэдээний хяналт шалгалтад ашигладаг стандарт

5.8. Файл эцэслэх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Шуурхай, цаг хугацаандаа байх (СЧУС-Зарчим 16)	а. Товлосон хугацаа болон бодит хугацааны хоорондын хоцрогдол

6. ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ

Дүн шинжилгээ хийх				
--------------------	--	--	--	--

6.1 Гарцын төслийг бэлтгэх	6.2 Гарцыг хянан баталгаажуулах	6.3 Гарцыг тайлбарлах	6.4 Мэдээллийн нууцлалыг хамгаалахад хяналт тавих	6.5 Гарцыг эцэслэх
-------------------------------	------------------------------------	--------------------------	--	-----------------------

6.1. Гарцын төслийг бэлтгэх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	а. Үйл ажиллагаандаа стандарт эсвэл хүлээн зөвшөөрөгдсөн аргачлалыг ашигладаг байдал
2. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	б. Хянаж шалгасан гарцын эзлэх хувь (гар болон автоматжуулсан байдлаар) с. Хяналтаар илрүүлсэн алдааны эзлэх хувь

6.2. Гарцыг хянан баталгаажуулах

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	а. Хянан баталгаажуулах ажиллагаанд зориулсан нийт төсвийн эзлэх хувь б. Хэрэгжүүлсэн хянан баталгаажуулах арга хэмжээний тоо с. Хянан баталгаажуулалтын үр дүнд үндэслэн тоо мэдээлэлд хийсэн өөрчлөлтийн тоо, хэмжээ
2. Нийцтэй, харьцуулагдахуйц байх (СЧУС-Зарчим 18)	д. Хугацааны цуваанд засвар гарсан тохиолдолд буцааж тооцох аргачлал, журамтай эсэх е. Бусад эх үүсвэр, урьдчилсан байдлаар гаргасан тоо, шуурхай байдлаар гаргасан тооцоо, ижил үйл ажиллагааны өмнөх үр дүнтэй нийцэж байгаа байдал

6.3. Гарцыг тайлбарлах

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	а. Тайлбарлах, таниулж сурталчлах ажиллагаанд зориулсан төсвийн нийт төсөвт эзлэх хувь б. Тайлан эрхлэн гаргаж, хүлээн зөвшөөрүүлсэн байдал

6.4. Мэдээллийн нууцлалыг хамгаалахад хяналт тавих

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
------------------------	-------------------------

1. Статистикийн нууцлал, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 7)	a. Үйл ажиллагаандаа мэдээллийн нууцыг хадгалах, мэдээллийн аюулын байдлыг хангах стандарт эсвэл хүлээн зөвшөөрөгдсөн арга ашигладаг эсэх b. Мэдээллийн нууц задрах эрсдэлээс хамгаалагдсан эсэх c. Тоон мэдээллийн нарийвчлалын түвшинд мэдээллийн нууц задрах эрсдэл байгаа эсэх
--	--

6.5. Гарцыг эцэслэх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	a. Илрүүлсэн боловч засагдаагүй алдааны тоо
2. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	b. Төлөвлөсөн боловч тархаагаагүй гарцын тоо c. Хэрэглэгчийн хэрэгцээ шаардлагыг хангаж буй гарцын хэмжээ
3. Хүртээмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	d. Мета мэдээллийн бүрэн гүйцэд байдлын түвшин

7. ТАРХААХ

Тархаах				
7.1 Гарцын системийг шинэчлэх	7.2 Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгох	7.3 Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон нийтэд зарлах	7.4 Статистикийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг сурталчлах	7.5 Хэрэглэгчидтэй харилцах

7.1. Гарцын системийг шинэчлэх

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Хүртээмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	a. Мета мэдээллийн санд хамгийн сүүлд шинэчлэл хийсэн огноо
2. Мета өгөгдөл зохицуулагдсан байх (СЧУС-Зарчим 19)	b. Мета мэдээллийн ашиглах боломжтой, хүртээмжтэй байдал

7.2. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгох

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Чанарыг эрхэмлэх (СЧУС-Зарчим 8)	a. Чанарын тайлангийн хамт тархаасан статистикийн бүтээгдэхүүнүүдийн харьцаа
2. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	b. Статистикийн гарц/бүтээгдэхүүн хэрэглэгчдийн хэрэгцээ, шаардлагыг хангаж буй хувь c. Бүтээгдэхүүн/гарцын өгөгдөлд холбогдох мета мэдээллийг холбосон эсэх

7.3. Статистикийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон нийтэд хүргэх ажлыг зохион байгуулах

<i>Чанарын хэмжээс</i>	<i>Чанарын үзүүлэлт</i>
1. Нийцтэй, харьцуулагдахуйц байх (СЧУС-Зарчим 18)	a. Мэдээлэл засварлах, залруулга хийх журам ил тод, хүртээмжтэй эсэх
2. Бодитой, найдвартай байх (СЧУС-Зарчим 15)	b. Тархаасан бүтээгдэхүүнд залруулга хийсэн алдааны тоо
3. Шуурхай, цаг хугацаандаа байх (СЧУС-Зарчим 16)	c. Урьдчилан зарласан албан ёсны статистикийн мэдээлэл тархаах хуваарьт орсон эсвэл тархаахаар тохирсон мэдээллийг хүргэх зорилтот огноо болон тоон мэдээллийг хүргэсэн огноо хоорондын цагийн хоцрогдол d. Мэдээлэл тархаалтын бодлогын баримт бичиг байгаа эсэх
4. Хүртээмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	e. Мэдээлэл тархаалтын хуваарь, бодлогыг байгууллагын цахим хуудаст байршуулсан эсэх f. Байгууллагын цахим хуудас, нийгмийн сүлжээнд хандалтын тоо g. Лавлах утсанд хандаж үйлчлүүлсэн хэрэглэгчдийн тоо

7.4. Статистикийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг сурталчлах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Хүртээмжтэй, ил тод байх (СЧУС-Зарчим 17)	a. Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл ашиглагчид/дагагчдын тоо b. Тогтсон хугацаанд мета мэдээллийн асуудлаар хийсэн зөвлөгөөний тоо c. Тогтсон хугацаанд статистикийн мэдээллийн хэрэглээний асуудлаар хийсэн зөвлөгөөний тоо

7.5. Хэрэглэгчидтэй харилцах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн байх (СЧУС-Зарчим 14)	a. Хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индекс b. Хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн судалгааны мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ c. Статистикийн байгууллагаас хүргэж буй мэдээлэлд хэрэглэгчийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцээгүй мэдээллийн хувь d. Тоон мэдээлэл болон мета мэдээллийн талаар хэрэглэгчийн асуулт, лавлагаанд хариулах мэдээллийн үйлчилгээ/нэгж эсвэл лавлах төв байгаа эсэх

8. ҮНЭЛЭХ

Үнэлэх		
8.1 Үнэлгээний орцыг цуглуулах	8.2 Үнэлгээг хийх	8.3 Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулах

8.1. Үнэлгээний орцыг цуглуулах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Чанарыг эрхэмлэх (СЧУС-Зарчим 8)	a. Чанарын шалгуур, тэдгээрийн хэрэгжилтийг үнэлэх үзүүлэлтүүдтэй холбоотой бүх мэдээллийг цуглуулсан эсэх b. Олон төрлийн мэдээлэл, үүнд, тоон үзүүлэлтүүд, хэрэглэгчдийн санал, шүүмжлэл, парадата эсвэл журам, ажилтнуудын санал, ярилцлага авагч/хянагч нарын дараагийн шатны хяналтаас боловсруулсан бусад хэмжүүр зэргийг цуглуулсан эсэх

8.2. Үнэлгээ хийх

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Мэргэжлийн бие даасан байдлыг хангах (СЧУС-Зарчим 4)	a. Чанарын үнэлгээг олон улсын стандарт, үндэсний хууль эрх зүйн актад заасны дагуу хийсэн эсэх b. Үнэлгээний дэлгэрэнгүй тайлан боловсруулж, байгууллагын дээд удирдлагад танилцуулсан эсэх

8.3. Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө батлуулах

Чанарын хэмжээс	Чанарын үзүүлэлт
1. Чанарыг эрхэмлэх (СЧУС-Зарчим 8)	a. Сайжруулах арга хэмжээний үр нөлөөний хяналтын механизмуудыг тусгасан арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулсан эсэх b. Сайжруулалт хийх шаардлагатай бүх салбар, чиглэлийг хамруулсан эсэх c. Арга хэмжээний төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийн хувь хэмжээг бүрэн засагдсан эсвэл сайжруулсан чанарын асуудлуудын тоог засахаар төлөвлөсөн бүх асуудлуудын тоонд хувааж тооцсон эсэх